

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 8, 1917 authorized on July 12, 1918."

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ ŠA-GOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketveriais ir subatomis
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežų metams \$5.00

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 5 CENTAL

VOL. V, No. 23 (653).

SUBATA, VASARIO 21 D., 1920.

Misijos Pranešimai

PRANEŠIMAS LIETUVOS MISIJOS DELEI LIETUVIŲ PREKYBOS B-VĖS SUTARTIES SU LIETUVOS VYRIAUSYBE.

Remdamiesi Lietuvos Vyriausybės įgaliojimu nuo spalio 31 dienos 1919 N 1691 punktą 7, Lietuvos Misija ir Lietuvos Prekybos Bendrovė ypatose savo vedėjų ir direktorių, 2 d. Vasario 1920 yra nutarę:

1. Lietuvos Prekybos Bendrovė, tikdama, kad nuo Amerikos lietuvių būtų užtraukiama vienos rūšies Lietuvos laisvės paskola ant 5 milijonų dolerių iš penkių nuosimėjų penkiolikai metų, šiuo metu sudarytą rugpjūčio 20 d. 1919 m. N 5836 tarp Lietuvos Vyriausybės ir Bendrovės sutartį delei išleidimo ir pardavinėjimo ant vieno milijono dolerių Lietuvos Bonų iš 5½ nuosimėjų dviem metams skaičiuoti sunaikinta.

2. Lietuvos Prekybos Bendrovė pasiūlo ir Lietuvos Misijai pilnai sutinka, idant visiems, kurie yra išpirkę arba dalinai užsisakę nuo Bendrovės minėtosios rūšies bonus, būtų duodami Laisvės paskolos bonai o tiems, kurie netikėtų ir kurių pinigai per Bendrovę jau būtų Lietuvos Misijai pasiegti, Lietuvos Misijai sutinka gražinti i mėnesį laiko nuo šio paskelbimo.

3. Lietuvos Misija šiuo metu paliūdi, jog Lietuvos Prekybos Bendrovė, turėdama omenyje, didį svarbą veikia ateiti Lietuvos Vyriausybei pagalbon, ir norėdama dėtis prie vienos bendros Lietuvos laisvės paskolos, pirmoji yra Misijai įmokėjus: 15 tūkstančių dolerių surinktų jos nuo bonų pirkėjų ir patitiki, jog visi pirkusieji, pas ją bonus sutiks pamainyti juos Lietuvos Laisvės bonais.

Pasirašo, **Jonas Vileišis**, Lietuvos Misijos Pirmininkas.
Lietuvių Prekybos Bendrovė
Pasirašo, **John J. Roman**, Prezidentas.
(Pasirašo, **F. J. Kalinauskas**, Sekretorius.

SVĖSIME.

Ateinantį ponedėlį vas. 23 d. pripuola Washingtono, šios šalies tėvo, diena. Yra tai legal holiday, — švenčiama visose valstijose. Švėsimė ir mes. Todel utarninko numerio negalėsime išleisti. Sekantis "Darb." numeris išeis seređoj, vas. 25 d.

GAISRAS.

Providence, R. I. — Gaisras buvo ištikęs Lorraine hotelyje. Sudėgė 3 žmonės, o 29 dar tebėra pavojuje.

Darbininkų Reikalai.

DARBININKŲ TARYBOS VOKIETIJOJE.

Visoje Vokietijoje bus įsteigtos Darbininkų Tarybos. Tarybos tvers darbininkai dirbtuvių, bankų, hotelių, kasyklų ir tt. Tame reikale įstatymas jau paskelbtas. Tam įstatymui be galo priešinosi bolševikuojantieji socialistai. Buty surengę prie Reichstago rūmų demonstraciją, kur buvo kraujo praliejimo. Dabar kuomet tas sumanymas stoji įstatymu, tai komunistai ir neprisigulmingieji socialistai varo agitaciją, kad Tarybas paimti i savo rankas.

Kadangi Tarybų įsteigimas stoji įstatymu, tai darbininkai ir darbdaviai rengiasi pildyti įstatymą. Įstatymas turi šitokią įžangą: "Idant apginti samdininkų, darbininkų ir ofisų klėkų reikalus nuo darbdavių ir idant prigelti darbdaviui išvesti savo biznio reikalus, tai Vedimo Tarybos turi būt įsteigtos visose darbdavių, kur dirba bent 20 darbininkų. Kuomet samdoma darbininkų mažiau, kaip 50, tai darbininkų vedimo Taryba arba komitetas susidės iš trijų; kuomet darbininkų yra tarp 50 ir 100, tai 5; kuomet darbininkų yra 100 ir 200, tai 6; po to nuo kiekvienų 200 darbininkų po vieną iki 1.000. Dirbtuvėse kur samdoma daugiau, kaip 1.000, tai Tarybon renkama po 1 nuo kiekvieno 500 darbininkų iki 6.000. Kuomet yra daugiau, kaip 6.000, tai 1 nuo kiekvieno 1.000. Jokia Taryba negali turėti daugiau, kaip 30 narių."

Rinkimai i Tarybą privalo būti slapsti. Įstaigose, kur dirba rankų ir proto darbo darbininkai, tai abeji renka Tarybas skyrium. Taryba išrenkama vienomis metams. Ką Tarybos veiks? Jos dalyvaus darbdavių posėdžiuose. Turės balsą vedime ir tvarkyme biznio ar pramonės įstaigos. Už savaitės po išrinkimo darbdaviai privalo suaukauti Tarybą. Išrenkama pirmsėdis ir jisai po to suaukinėja kitus susirinkimus. Pareikalavus vienai ketvirtadalei Tarybos narių, pirmsėdis turi šaukti susirinkimą. Susirinkimai neturi būt darbo valandose. Neturi būti viešai. Jei ketinama laikyti susirinkimas darbo valandose, tai darbdaviui iškanksto reikla apie tai pranešti. Nutarimai susirinkimų tuomet bus legalūs, kuomet apie jį bus pranešta visiems nariams ir kuomet bent pusė Tarybos narių esti. Protokolai visų susirinkimų turi būti vedami, o kuomet susirinkime dalyvauja ir darbdavis, tai to susirinkimo protokolas turi ir jam būt pasiųstas.

Tarybų įstatymas be kito ko skelbia: "Tarybos yra tam, kad prigelti darbdaviams savo patarimais taip kad darbdaviai ramiai ir ekonomini pagerinimas to būtų vaisius. Tarnaus Tarybos tam kad dirbtuvėse ar biznio įstaigose nebūtų generalijų arba dalinių streikų ir kad geroju išrūsti nesusipratimus tarp darbdavių ir darbininkų. Prigelti ikūnyti naujus būdus, padidinti tuomi produkciją, pagerinti ir panašinti darbą."

Kraštutiniai socialistai šaukė, kad šitasai įstatymas yra didesniai darbininkų išnaudojimui. Gi iš kitos pusės darbdaviai priešinosi, kad Tarybos kenks biznio pasisekimui. Nes įstatymas reikalauja, kad darbdavis taip sakant atidarytų savo kortas. Todel biznio paslapstis sužinos darbininkų Tarybos. Įstatymu leidžiama Taryboms reikalauti apie darbdavio kontraktus, kokį turėję pelną ir tt. Turi būti atdaros knygos apie darbininkų algas. Kas pusmetį darbdavis turi išduoti raportą apie savo biznį. Bet viską, ką Tarybos nariai sužino, privalo laikyti slaptyste. Tas, kurs kam nors išduotų slaptyste, tai būtų baustas nuo 1.500 markių iki 3.000.

NEVALIA KURSTYTI PRIE STREIKO.

Vokietijos apsaugos ministris Noske išleido įsakymą bausti agitatorius, kurie kurstys darbininkus prie streiko. Baus net iki 50.000 markių. Nevalia kurstyti tų darbininkų, kurie dirba prie valgomųjų daiktų.

SUSIVAŽIAVIMAS.

L. D. S. NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO SUSIVAŽIAVIMAS

Įvyks vasario 22 d. 1920 1 val. po pietų. Bažnytinėje Salėje, 432 Windsor St., Cambridge, Mass.

Visų kuopų atstovų širdingai prašome pribūti i laiką ir koskaitlingiausia.

L. D. S. N. A. A.

Valdyba.

Prisidėkite

TREČDALIS JAU YRA.

L. D. S. namo bonų jau parduota už apie \$7.000. Todel be trupučio trečdalis jau parduota. Didžiama užsirašusių So. Bostoniečiai ir Cambridge'iečiai. Todel vietiniai daugiau, kaip trečdali bonų išpirks. Jei vietiniai taip uoliai sumanytą remia, tai kitų kolonijų mūsų prieteliams turi būti aišku, kad čia jokios rizikos nėra. Vietiniai mato savo akimis namus, žino, kad jie geri ir drąsiai dedasi. Tepadrasina tas kitų kolonijų lietuvių.

Keli šimtai lietuvių šeimynų pastatydina bažnyčią, kleboniją, užlaiko dvasios vadovą, bažnyčios tarnus. Tą padaro aukomis. Gi dabar nereikia tiek, kiek reikla parapijos įsteigimui ir tai ne aukomis, o paskola su geru nuosimėju. Ar gi dabar tūkstančiai mūsų skaitytojų per tą mėnesį neišpirks namo bonų už \$25.000. Prie šito primename jums popiežiaus perspėjimą, kad veltui steigsite bažnyčias, mokyklas, visas tas bus sunaikinta, jei nesirūpinsite gera katalikiška spauda.

Pelenų dienoje So. Bostono mažame susirinkime namo reikale grynais sudėta arti \$400, o su pasizadėjimais arti \$1.000.

Pinigai bus reikalingi prieš kovo 25 d. Sujuski- te.

Pinigai siųsti M. Žiobos vardu, namo pinigų išdinin-ko, "Darbininko" adresu arba "Darbininko" vardu paženklinant, jog tai namo pinigai.

Atsiminkite, jog pinigus, reikalui spiriant, gausite atgal greit.

VISTŲ LENKTYNĖS.

Airiojų pereitais metais buvo surengtos deklėlių vīstų lenktynės. Lenktynėse dalyvavo 306 deklėlės. Iš viso jos padėjo 55.124 kiaušinių. Vidutiniai imant atsėjo po 180 kiaušinių.

PAGAVO NAUJĄ ŽUVĮ.

Monakos princas, garsus žuvių tyrinėtojas pagavo naują žuvį apie Verdes salas gilumoje 20.000 pėdų, po 600 atmosferų spaudimū. Ten didžiausia tamsa, bet žuvis turi šiekias tokias akis. Naujoji žuvis pavadinta grimaldichtys profundissimus.

PIRKLYBA DIDINASI.

Suv. Valstijų pirklyba su Vokietija auga. New York-Hamburgo linija dabar pirklo 12 laivų padidinti pirklybai.

Katalikų Suvažiavimas

KATALIKŲ FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS PITTSBURGE.

Antroje dienoje suvažiavimas daug rimčiau ir nuosekliau griebėsi už tveriamojo darbo. Čia paminėsiu bent ketos rezoliucijų turinį, bent sutraukioje.

1. Tautos diena arba tautiškoji šventė. Nutarta, kad Lietuvių tautos diena bus ir toliau laikoma diena šv. Kazimiero 4 d. kovo. Toje dienoje daryti didžiausias iškilmes, prakalbas, pramogas, pamaldas ir rinkliavas tautiškiems lietuvių reikalams.

2. Kaip švesti Tautos dieną 16 vasario. Nutarta toje dienoje taip pat kelti lietuvių patriotišką ūpą ir stengtis kodaugusia išparduoti Lietuvos bonų. Ir jeigu Lietuvos valdžia ir daugiau paskelbtų paminėjimo vertų dienų kaip tai dieną paluiosavimo Lietuvos nuo visų jos neprietelių ar tam panašiai, tai tokias dienas stengtis palei išgailes ir palei susidėjusias vietoje apylinkes apvaikšioti iškilmingai kaip mūsų tautos paminėtinias dienas.

3. Washingtono reikalai.

Nutarta, kad Washingtono raštinę perleisti Lietuvos valdžios atstovybei — ai yra Misijai. Tik atimti iš tenai visas katalikų tarybų popieras, dokumentus ir kaip kuriuos baldus, kurie Misijai nėra būtinai reikalingi. Tuos atimtus dokumentus ir baldus pervežti i Federacijos raštinę i New Yorko apylinkę — kur ta raštinė bus įrengta.

Su užėmimu Misijos mūsų Tarybos raštinės skaityti mūsų senosios tarybos darbą užbaigtu. Likvidavimo dalyko prižiūrėtojai palikta pp. Mas-tauskas ir Česnulis.

4. Tautos Fondą nutarta remti kiek tik išgalint taip pat remti Raudonojo Kryžiaus reikalus kaip šaką Tautos Fondo veikimo.

Kilus klausimui, kodel Tautos Fondo raštinė neišdavė tokios atskaitos Tautos Fondo skyriams kaip, kad buvo pratame seime nutarta. Raštinninkas p. Krušinskas aiškinosi tuomi, būk kiek jam tekę patirti visi skyriai esą užganė.

8. Nutarta Federacijos skyrius steigti visose kolonijose. Katalikų vienybes pavadinti Federacijos skyriais o jie turi tvarkytis palei Katalikų Vienybės konstituciją.

Dar ir daugiau buvo nutarimų, bet aš nežinau ar apsimoka juos visus skelbti, nes tai yra dalykas Federacijos sekretorijato o aš šiuos paminėjau tik del to, kad daugelis to teitiraujasi.

dinti tąja atskaita, kuri filpo laikraščiuose ir todelei manas, kad nesą reikalo kitą detaliskę gaminti ir ant to eikvoti Tautos Fondo pinigų. O žinoma, kad atskaitą be pinigų nepagaminsi.

5. Steigimą savo laikraščio žurnalo nutarta atidėti iki seimo.

6. Daugel ginčytasi "Lietuvos Sargų" reikalais. Labiau sia iš to, kad buvo delegatų veliama i vieną kupetą "Lietuvos Sargai," "Lietuvos Šauliai" ir "Lietuvos Vyčiai."

Buvo girdėtis tokių išsireikimų, būk "Lietuvos Šauliai" tyčia organizuojami, kad pakentki katalikiškiems vyčiams ir "Lietuvos Sargams" ir argumentuota gana rimtai, bet imant domėn svarbą šio momento būtiną ir greitą reikalingumą Lietuvai visokeriopos pagalbos nutarta "Lietuvos Šaulius" remti, "Lietuvos Sargus" taip pat remti ir "Lietuvos Vyčiams" patarta lavintis taip kaip jų konstitucija rodo.

7. Daugiausia ginčytasi Lietuvos bonų reikale.

Vsi norėjo, kad jų kodanguiausia išparduoti, bet vieni išrodinėjo dabar varomo darbo klaidas, kiti nurodinėjo kodel Amerikos bankierių susivienijimas Lietuvos bonų nenori pripažinti pinigais, bet tik labdarybės sertifikatais, kiti dar įvairių atprasavo rimtesnių ir nelabai rimtų užmetėjimams klauklyk. Bet galų gale nutarta visomis išgalėmis paskolą remti ir už ją agituoti neatsižvelgiant i visus jos trūkumus. O kas turi kokias apie paskolos patobulinimą žinias ar informacijas, tai privalo apie tai pranešti Lietuvos Misijai, kad paskola geriaus pa-vykti galėtų.

8. Nutarta Federacijos skyrius steigti visose kolonijose. Katalikų vienybes pavadinti Federacijos skyriais o jie turi tvarkytis palei Katalikų Vienybės konstituciją.

Dar ir daugiau buvo nutarimų, bet aš nežinau ar apsimoka juos visus skelbti, nes tai yra dalykas Federacijos sekretorijato o aš šiuos paminėjau tik del to, kad daugelis to teitiraujasi.

James M. Keyes
Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass.

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UŽIMTAS ŠAUK KITA.

ANT TIBRO KRANTŲ.

(Vaidelis iš artimos praeities)

Juodi debesys slinko Lietuvos padangėje, kuomet mes buvome našlaičiai nuo katalikiškojo pasaulio centro atskirti; kiško tik rankų žymė erdvėje, nors nieko apribiamo jos negalėjo įsiverti: buvo tai gyvas Čiurlionies paveikslas... Visas malones-mylistas mums reikia elgti būdu rinkti, anot garbaus senelio-istoriko žodžių — „omne bonum per polonos“... bet jau galime šandie pasidžiaugti visi lietuviai, kad ta, nelemtoji „kaukuolė-tiesa“ nebeprasikartos.

Prisimena man čia žodžiai Žemaičių Vyskupo Karevičiaus, kuriuos jis pasakė per Prezidento priesaiką Lietuvos konstitucijai: „Palaiminta tauta, kurios vadu yra Dievas“... tie žodžiai buvo ir antru atveju pakartoti ties Kauno rotuše, kada mūsų jaunieji karžygiai darė iškilmingą priesaiką—mirti už laisvę tėvynės, ginantis nuo priešų jungo-barbarizmo. Kiek ten nebūtų pas mus ir Amerikoje tarp lietuvių ginčų-partijų, vistik aišku visiems ir kiekvienam, kad mūsų tauta, mūsų žmonės, mūsų šalis yra katalikų šalių vainikėlis.

Kad nepasakytą čia perdaug, paduosiu tik savo išspūdžius, kurių daugybės užsirašiau atmintyje, kad nei Vokietijoje, nei Belgijoje, nei Francijoje, nei Italijoje taip gražiai, taip nuosirdžiai, taip gyvai, taip artima-me ryšyje su artimais ir Dievo pagarba nesimeldžia žmonės, kaip pas mus, Lietuvoje... Aš tikiu skaisčiajai žvaigždučiai Kristaus mokslo, kurs ilgai-ilgai, kur amžinai papuoš žmonijos kartoms savo vardą... Ir mažutė skeveldrytė briliantu žiba-mirga maloniau už didelius aukso gabalus... Mūsų, lietuvių, kilni dvasia Gyvenimo Šaltiniui, kadir maldos išreiškime, ir yra tuo mirgančiu, mažyčiu briliantu katalikiškųjų tautų šeimynoje. Noriu čia kitų tautų įžeisti, nes jos šandie jau taip, sakysime, įprato į viską žiūrėti be vidujinės meilės-šilumos; pabrėžiu ir tai, kad lietuviai katalikai nei kiek neįklimpe į fanatišką religiją, — priešingai, daugiau yra pas katalikus ne lietuvių, nors mūsų tautiečiai besikarščiudami politiška kluaismais prikiša tikinčiajai visuomenės daliai, būk tai „sufanatizuotas (!) galis, kunigo pasakų“ klausyti, bet ir aštriusis bedievis turės pripažinti, kad vis-gi mūsų tauta daug gražiau meldžiasi. To mums šandie jau gana: tai vienas geriausių išrodymų, kad minėtoje maldos grožėje glūdi lietuvių sielos spindulys, kurs ir mirkčioja tuoju briliantu prieš tautas.

Teisingai todėl buvo keliamas balsas, kad būtų gerbiamos ir lietuvių kataliko teisės, bet jų mažai teprieidavo į pradą, ir tos pačios jau sunarpiotos bei subjaurintos rusiškai-lenkiško autokratizmo... Tik štai prašvinta mums naujo, savo, laisvo, kraujo aukomis išpirkto, gyvenimo viltis.

Suprato kilnesnieji tautos vairininkai, kad reikia ir mums savo, jau tiesioginiai balsą kelti prieš skriaudas, melą, barbariškumą engėjų.

Idejos vardu, ilgam atsidavęs tėviškės dangaus mėlynės, nepakenčiamos veik sąlygose, šmeižiamas ir persekiojamas lenkų ir net, dėja, savųjų, jau su šešeta kryželių už pečių, verkiąs ir vaikas, kuomet primeni dabartinį mūsų tėvynės stovį, vargo šešerius metus, kūrėdamas šventą Ramuvos ugnį vaidyla—Prapolanis...

Oi neužmirš neukuomet—neužmirš jo Lietuvos istorijos lapelis, papuoštas auksine dėkingumo aureole!..

Jam patariant gal ir buvo skirta užimti Romoje Lietuvos atstovo vietą naujam asmeniui, kuriam ir Vatikanas nieko negalėtų užmesti, nes Propolenis buvo perdaug jau iškoneveiktas.

Jau daug moliuoto vandens Tiberis perkošė, daug naujų atsitikimų, tai liūdnei-skaudžių, tai vėl—džiugiančių-skaisčių pergyveno Lietuva laikų 1919 metais.

Neužmirš jų tėvynės sūnai, neužmirš ir auganti karta, lankydamą kovos laukus, kur didvyriai padėjo galvas, nors Dievas jiems gyvenant dar neparodė, kaip skaissti jų atmintis Lietuvos istorijoje, bet turime ir tai pasakyti, kad dauguma ir kitoki skurdą-skausmą pernešė, kai-kur net plaukai šiaušias prisiminus, kad ir Tiberio krantai matė riedant asaras iš lietuvių akių...

Šandie todėl, išgirdus linksmutę žinę, kad suprato mūsų reikalų svarbą ir užjūrį esantįs broliai-lietuviai, kad ir jų kilni dvasia tebedega, Amžina Idėalo principams gaivinti tėviškėje meilė, kad nugirdo, o gal ir matė tas akis... kad niek nelaukia, bet spiečiasi artyn prie Konstantino Didžiojo simbolo, kuriame ir kuriuo mes rasime tik gerovę tautos briliantams,—šandie, sakau, jau šypsoi dangus ir ant Tiberio krantų, nors jame dar tebėra moliuota vandens srovė, nors tie patys čia medžiai, nors tie patys ir akyplėšos-barbarai aplink, bet niek's neužbėgs už akių, yra kas moka puikiai įpinti lietuvių gringos sielos briliantinę tiesą... Skamba varpų balsai erdvės liūliuodami, jas lydi mintis jūrių bangomis, malonūs, idealai šventi, garsai atsiliepia užjūry...

O, kaip-gi graži sutartinės lietuvių vilties harmonija!.. Ji prikelis iš „grabo indiferentizmo“ visus, kurie Lietuvos padangę myli...

Akordas.

12-I-1920 m.

Retas tironas pasitraukia iš šio svieto naturalia mirtimi.

Juokavimas turi būti prideramose ribose.

Musų spauda ir jos platinimas.

Katalikiškos spaudos platinimo klausimas Amerikos lietuvių tarpe jau nebe naujas. Ne vienas jau bandė tą klausimą visai svarstyti ir net praktikoj savo būdus taikinti. Tie visi apkalbėjimai, paraginimai, praktikuojimai gal ir nepasileko visai tuščiai. Tie nenuilstantys raginimai, praktikavimai vis-gi šiek-tiek prisidėjo prie pastūmėjimo katalikiškos spaudos platinimo. Tų visų paragininų dėka, tai vienu, tai kitu, surengta net po keletą spaudos platinimo savaičių, kuriose paskleista, išplatinta po keletą šimtų naujų mūsų lietuvių knygelių ir laikraščių. Per spaudos savaites supažindinta daugiausia mūsų liaudis su katalikiška spauda, išaiškinta naudingumas katalikiškos spaudos skaitymo, rėmimo ir tt. Dirbta, prakaituota vienu ir kitu nemažai, bet pilnai pageidaujamų vaisių, kokių trokšta, kokių norėta atsiekti nepasiektą. Kolonijose kur ir po kelis kartus surengta spaudos savaitės, spauda dažniausia išplatinta ar praplatinta tik tarp apšvietesniųjų, bet neprieita prie liaudies. Neturėta tiek gabumų, jėgų, kad įkvėpti katalikų liaudžiai, kad ji visa kaip vienas stotų katalikiškos spaudos stoti.

Kas tame kalta? Liaudies mes už tai kaltinti negalime. Mūsų spauda pilnai stotų komarkiausia katalikiškos spaudos platinime ir remti, jei ta liaudis pilnai suprastų kokią naudą ji atneš per tai pasauliui ir pati sau. Žmonių su gerais norais ir pasižentimu spaudos platinimo darbu ir vienu ir kitu taip-gi randasi. Deja tie žmonės nors ir turėdami geriausių norus, nors aukaudami, pašvesdami nemažai laiko spaudos platinimo darbu, neturi viršgamtinių jėgų, kad galėtų savo troškimus įkvėpti liaudžiai, kad galėtų išaiškinti, dvesti liaudį prie to supratimo, kad katalikiškos spaudos platinimas ir rėmimas yra ne pavienių žmonių reikalas, bet visos liaudies. Lietuvių liaudis yra katalikiška už tai jos ir priedermė remti katalikišką spaudą, o ne liberališką, socialistišką ar bolševikišką ar dar kitokią. Kad dvesti liaudį prie to supratimo, reikia jai pilnai išaiškinti. Išaiškinti, privesti liaudį prie teisingo supratimo apie katalikų spaudą, jos reikalingumą ir naudą, gyvu žodžiu nevisada yra galima tai padaryti. Gyvu žodžiu atlikti reikėtų net kelis kartus daugiau pasišventusių spaudos platinimo apaštalių kiekvienoje kolonijoje. Tų pasižentusių spaudos darbui apaštalių vis-gi neperdaugusia turime. Apšvietesnės kolonijose dar šiaip būtų galima darbas varyti, bet bet koki daryti su daugeliu mūsų kolonijų kuriose spaudos apaštalių beveik nesiranda. Ir vienu ir kitu pasekmingesniau mūsų liaudies prirengimui prie stropesnio katalikiškos spaudos rėmimo gyvo žodžio neužtenka. Reikia pagaminti tam tikrų brošiūrų, atsisaukimų, paragininų ir tt. Pagamintų atsirastų, bet reikia lėšų jų atspaudinimui.

Kur imti lėšas? Kad pilnai užtikinti jėgas spaudos platinimui, reikia būtinai sutverti spaudos platinimo fondą. Ligšiol vienas kitas katalikiškos spaudos platinimui aukavo. Aukų darbas, aukų pinigų, bet negi vienas ar keli žmonės gali sudėti tiek pinigų, kiek ištikrų reikėtų nors pradžia. Pilnai įsiūbuoti katalikiškos spaudos platinimo darbą. Antra, juk tai ne atskirų žmonių reikalas platininti katalikišką spaudą, bet reikalas mūs visos lietuvių katalikų visuomenės. Atskiri žmonės lai tik pašvenčia savo laiką ir darbą, o lėšas turi nadenkti visuomenė. Mes turime žmonių, kurie norėtų tiek pinigų ka-

talikišką spaudą pilnai išplatinti. Ale ne visi tie žmonės aktyviai gali prie to darbo delkokių nors priežasčių prisidėti. Sutvėrus katalikiškos spaudos platinimo fondą, jie ir kiti, pilnai galėtų prisidėti prie to darbo savo pinigais. Spaudos platinimo ar spaudos rėmimo fondo mums reikia. Ne vienas gal bus tokios minties, kad reikia katalikiškos spaudos rėmimo fondo. Aš nesu priešingas katalikiškos spaudos rėmimo fondui, bet matau, kad katalikiškos spaudos pilnas išplatinimas yra lygiai ir rėmimas. Suraskime mes kiekvienam katalikiškam laikraščiu nors po antra tiek skaitytų, kiek jie šandie turi, o parama jiems bus didelė. Sutvėrus katalikiškos spaudos platinimo fondą prie jo sudarytų ir katalikiškos spaudos platinimo centras. Katalikiškos spaudos platinimo centro mums taip-pat reikia kaip spaudai platininti fondą.

Katalikiškos spaudos platinimo centro be kitokių spaudos platinimo užduočių turėtų būti užduotis, surinkti ir turėti pilniausias teisingiausias žinias apie katalikiškos spaudos išsiplatimą ir kur didesnis reikalas yra pirmiausia kreipti platinimo darbas. Centrai turėtų būti žinomos visos lietuvių apgyventos kolonijos kaip kokioje kolonijoje ir kokia spauda išsiplatintu labiau. Centras turėtų turėti statistiką kur kiek ir kokie laikraščiai toje kolonijoje pareina.

Mes abelnai šandie aiškiai žinome ir matome, kad kolonijose kur katalikiška spauda silpnai išplatinta, o bedieviškoji kadir žydėti žydi, bet nėra lietuvių gyvumo, nuo visuomenės darbų kur kas labiau atsilikus užpakalyje kitų kolonijų. Nors mes tą aiškiai žinome ir suprantame, bet neturėdami tikrų skaitlinių durodančių kokia spauda ten šviečia, negalime visuomenę pertikrinančiai išparodyti tos kolonijos apmimo ar neatjautimo visuomenės naudingų darbų priežasties. Turint po rankai tas visas žinias, daug pasekmingiaus būtų galima kovoti su tuom visu, kuris pa-eina nuo laisvosios spaudos išsiplatimo ir dora katalikiška spauda daug lengviau būtų galima platininti, nes visuomenė pati daieit greičiau prie tikrojo persitikrinimo. Fondas katalikiškos spaudos platinimui turėtų pirmiausia susitverti po kolonijas. Kolonijų spaudos platinimo fondai dalį surinktų pinigų galėtų pašvesti savo kolonijoj ir apie-linkėse katalikiškos spaudos platinimui. Kitą dalį surinktų pinigų turėtų pasiųsti centras iš kurio būtų teikiama pagalba spaudai platininti tokiose kolonijose kur spaudos platinimo komitetų nei fondo nėra.

Nenoriu čia šiamė rašinėly pergilai įsileisti į fondų pilną sutvarkymą. Gal kitą kartą apie tai reikės pakalbėti. Turiru pastebėti tik tiek, kad nekuriose kolonijose jau yra bandoma katalikiškos spaudos platinimo fondai organizuoti. Nors mes dar negalime pasi-girti savo duosnumu ar parama teikiama moksleiviams einantiems augstesnius mokslus, bet turime džiaugtis, kad tas supratimas apie moksleiviams teikiama paramą vis daugiau ir daugiau pas mus įsigyvena. Moksleiviams mes teikiame paramą ir gerai darome ne delto, kad juos mylime, bet delto, kad trokštame matyti lietuvių tarpe daugiausia inteligentų, daugiausia apšvietusių žmonių norime savo tarpe turėti.

Šį palyginimą privedžian delto, kad daugelis randasi tokių, kurie nors patys būdami dorais katalikais nenori prisidėti prie katalikiškos spaudos parėmimo, nenori užsiprenumeruoti nei vieno katalikiško laikraščio teisingamies, kad jis

skaityti nemokas ir tt. Dabar žmogui turi būti didžiausia gėda prisipažinti nemokančiu skaityti. Ir nemokantieji turi užsisakyti, nes privalo išmokti.

Mes turime nemažai skaitytojų, kurie norėtų mūsų laikraščiuose surasti vis daugiau ir daugiau mokslinių ir kitokių turinio straipsnių. Jie norėtų matyti ir skaityti katalikiškus laikraščius daug turiningesniais. Katalikiškų laikraščių leidėjai bei jų organizacijos norėtų savo laikraščius vis tobulinti ir didinti, bet negali to padaryti del stokos skaitytųjų. Mūsų liaudis ištroškusi gerų knygų. Katalikų Spaudos Draugija galėtų išleisti, pagamintų susirastų, bet Spaudos dr-ja neturi narių pirkejų-skaitytųjų. Tai-gi niekas negali atsikvėpti nuo užsiprenumeravimo katalikiško laikraščio ar prigulėjimo prie Katalikų Spaudos Dr-jos. Volungis.

PAGERINIMAS.

Mes nuolatai rūpinamės gerinti „Darbininko“ turinį. Delto stengiamės rasti ir palaikyti gabių sandarbininkų.

„Darbininkas“ visuomet buvo pirmutinis pranešime svarbiausių žinių Lietuvos reikaluose. Ir dabar „Darbininkui“ rašinėja iš įvairių Europos centrų Lietuvos veikėjai daugiau, negu bile kokiam kitam laikraščiu.

Dabar susilaukėme iš Europos ir šiaip visokių raštų. Veik kas numeryje esti žinių, tiesiog iš Europos „Darbininkui“ atsiųstų. Ypač subatinius numerius turime kuo papuošti.

Bet Europos veikėjai nėra kokie turininkai ir ne be savų darbų. Todėl jiems reikia atlyginti už jų darbą-raštus. Dauguma mūsų bendradarbių yra Europos augštųjų universitetų studentai. Kaikurie jų yra pergyvenę, pamatę, patyrę ir perkentę jė per tuos penkis karės ir Lietuvos valstybės kurimo metus daugiau, negu šiaip jau žmogus per visą savo gyvenimą. Pradėjusieji „Darbininkui“ sandarbininkauti yra augštųjų mokslų studentai ir studentės, buvę sieti pačiame verpete auringų perversmų Rusijoje, Lietuvos Valstybės kurimo darbe ir tt.

Kaip žinote „Darbininkas“ įsteigtas skolintais pinigais. Skola turi ir yra sulgy išgali atmokama. Aišku, kad taip dalykams esant bendradarbiams ne lengva atlyginti. Todėl prie to kviečiame prisidėti L. D. S. kuopas, mūsų skaitytųjų ir prietelius. Sulgy savo išnamo ir išgalių prigelbėkite „Darbininkui“ atlyginti bendradarbiams. Jūs norite, kad „Darbininko“ turinys gerėtų. Jūs daugiau turėsite kuo bendradarbiams atlyginti, juo labiau gerės „Darbininko“ turinys. Be to tuomi pagelbėsite gabiems, prakilniams tautiečiams baigti augštus mokslus.

Į „Darbininko“ bendradarbiams atlyginti fondą jau dėjo:

J. J. Romanas	\$5.00
A. F. Kneizis	3.00
D. Antanavičius	3.00
Pranas Gudas	2.00
Ant. Navikas	2.00
Kazys Jonaitis	2.00
Zosia Gurklutė	1.00

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Kas kartą yra apgavęs, apgaus ir kitu. Netobulumas auga slepiant jį.

Girtis yra vienas daiktas, dirbti kitas.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ANTRAŠAI.

His Eminence
James Cardinal Gibbons,
Honorary President,
Baltimore, Md.
Kun. K. Urbanavičius, prez.
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.
B. Vaskėvičiūtė, Vice prez.,
71 Warwick St.,
Newark, N. J.
Kun. A. Petraitis, Vice-prez.,
105 Main St.,
Athol, Mass.
B. V. Vaišnoras, kasierius,
1514 Carson St.,
Pittsburgh, Pa.
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Kun. F. Kemėšis, kasos globėjas,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.
J. Grajauskas, kasos globėjas,
2016 Sarah St.,
Pittsburgh, Pa.

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVENČOS SOUTH BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRM. — T. Ašmenskienė,
21 Story St.,
VICE-PIRM. — A. Čyžiuvienė,
377A Broadway,
FIN. RAST. — O. Kaščiūtė,
259 Athens Street.
PROT. RAST. — M. Markuniūtė,
12 Lark Str.
M. Petkauskienė, izd.,
21 Story, St.,
KASOS GLOBĖJOS —
M. Kilmonitūtė, 249 River Str.,
Mattapan, Mass.
J. Pečiūkonitūtė, 190 Kneeland
Str., Boston, Mass.
MARŠALK. — Ona Mizgirtienė,
135 C Str.

APRŪPINKITE SAVIŠKIUS LIETUVOJE LAIKRAŠČIAIS IR KNYGOMIS.

Lietuvoje skurdas netik medžiaginis, bet ir dvasinis. Ten žmonės stoka netik maisto drabužių, avalų ir kitokių reikmenų, bet taip-gi stoka laikraščių ir knygų. Apie tai žinote iš laiško, gaunamų iš Lietuvos.

Amerikos lietuvių pareiga yra aprūpinti saviškius Lietuvos laikraščiais ir knygomis. Tenekenčia dvasinio bado jūsiškiai Lietuvoje.

Dvasinį skurdą Lietuvoje daug lengviau ir pigiau pašalinti, negu medžiaginį.

Dvasinį badą Lietuvoje galima pašalinti užprenumeruojant jiems Amerikos katalikiškus laikraščius arba užsakant Lietuvos einančius laikraščius.

Lietuvoje geriausi laikraščiai yra:

„DARBININKAS“, Kaunas, Ožeskiens g. 3.

„VIENYBĖ“, Kaunas, D. Vilniaus g. 34.

„LAISVĖ“, Kaunas, Ožeskiens g. 3.

Pasiųskite geriausiu jums žinomu būdu \$2 bile kuriam iš tų laikraščių ir laiške paprašykite siųsti laikraštį tam ir tam (paduodant jo adresą) čielus metus, o už likusius pinigus pasiųsti knygelių.

Minėtus laikraščius kartu užsirašykite sau, pasiūnčiant daugelį pinigų. Dabar Lietuvos laikraščiai vis reguliariau ateina.

„Darbininkas“ į Lietuvą siunčiamas per metus už \$5. Eis visi trys savaitės numeriai. Laiškuose, ateinančiuose iš Lietuvos rašoma, jog Amerikos lietuvių laikraščiais gautais Lietuvoje labai džiaugiasi, nešioja iš kaimo į kaimą ir skaito su didžiu godumu apie Amerikos lietuvių veikimus del Lietuvos. Tai siųskite į Lietuvą kuodaugiausia Amerikos lietuvių katalikiškų laikraščių. Perskaitytus „Darbininko“ numerius, jei nekraujate į komplektą būtinai siųskite į Lietuvą saviškiams.

LIETUVIS Dabintojas-Piešėjas TEOFILIS JAGMINAS.

Dabinu bažnyčias ir teatrus. Turiu ilgą metų praktiką Europoje ir Amerikoje. Skeuos ir apskaitliavimus darau u dyką — prisiuntus plenus, arba apžiūrėjus ant vietos.

Adresas:

902 Beniteau Boulevard, DETROIT, MICH.

BEREIKALINGAS IŠGASTIS.
Vartodamas fontaninę plunksną, pralinsi visus nesmagumus ir išlaidas.
Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir augščiau.
Užsisakyk šandie, gausi Lietuvos žemėlapi dykai.
„DARBININKAS“
244 W. Broadway, South Boston, Mass.

AL. POZELLO CO.
PAVELDETOJAI
T. ANDRUSZEWICZ CO.
Darome draugystės visokių parėdus, veliavas, šarpas, zenklelius, ir tt.
1908 W. Division Str., Chicago, Ill.

PIRK BONUS—BUS NAMAS.
PIRK BONUS—BUS NAMAS.
PIRK BONUS—BUS NAMAS.

Lietuvoje 1918 m.

(Iš mano atsiminimų)

I.

Metams sukakus Lietuvos kariuomenės organizavimo, metams sukakus savystovios Lietuvos valdžios darbuotės ir Lietuvos nepriklausomybės kūrimo, manau bus pravartu ir idomu tolimojo užjūrio lietuviams papasakoti šį tą iš gyvojo gyvenimo, iš to kūrybos verpeto, tuo labiau, kad rašančiam pačiam teko daug pergyventi, būti rašomųjų dalykų liudininku, suktis ir degti tame verpete, dalyvauti kuriamajame darbe.

Pradėsiu nuo paskutiniųjų žiauriausios vokiečių okupacijos dienų, nuo to laiko, kada jau buvo pribrendusi revoliucija Vokietijoje ir visa Vokietija atrodė sėdinti ant vulkano, sąjungininkams sulaužius frontą ir be pasigailėjimo vėjant vokiečius. Dar tik pradėjus eiti smarkyn sąjungininkų ofensyvai, kada dar nebuvo aišku kuriam pusėn pasvirs laimūžė-pergalė, dar vokiečiams tebesiaučiant Tėvynėje visu žiaurumu, dar tebelaukiant apglėbus kruvina kumštini visa Baltgudiją ligi pat Pskovo, pasijudinau grįžti namon, nes dirbant iki tam laikui Petrapilyj "Liaudies Sąjunga" Centro Komitete, "Vado" redakcijoje, paskiau Tarošine su kun. M. K., kuris dabar Ryme mokinasi tremtinių grąžinime, tiek įvairiais būdais įkyrėjau bolševikams, kad nekartą vis graibė mane sučiupti, bet Gerasis Dievas saugojo.

Kadangi turiu įpratimą rašyti dienių, tad manau skaitytojams būsiant dar idomiau jei berasydamas žodis žodin įdėsiu nekuriu labiau charakteringas ištraukas, kurios paliūdys mano to laiko ūpą, išpūdžius ir nemano vieno, manau, bet daugelio tremtinių lietuvių.

"Ilgą Torošine kaip grabė. Ne — jau išsiilgau Tėvynės, savijų... Laikas grįžti" — tais žodžiais užbaigęs paskutinį dieninio puslapį Torošine, rugsėjo 12 d. rytą 1918 perėjau vadinamąjį demarkacinę liniją ir už pusvalandžio atsidūriau Pskove. Keista, nors taip buvau jau išskankintas ir persekiojamas bolševikų, nors pats oras ten jautėsi krauju kvepiąs, krauju patvinęs, vis-gi tik atvažiuojant į Pskovą ir iškišęs galvą iš gyvulių vagono, kuriuose veždavo tremtinius pajutau tiesa, kitokia, bet vis-gi nepakeliamai sunkią, neapsakomai slopinančią ir žiauriai svetimą atmosferą. Sunku būtų trumpai aprašyti visą procedūrą, visą "čyščų," kuri turėdavo atlikti tremtiniai, bet vis-gi trumpai atpasakosiu. Pirmiausia iš vagonų visus nuvarė į tam tikrą baraką, kur reikėjo atlikti pirtį, iškaitinti garuose rūbus ir daiktus ir be viso dar užsiregistruoti. Čia laikydavo dieną, daugiausia dvi. Toliau varė į centralį baraką, kam laikydavo diav, tris ir keturias savaites, žiūrint kiek kas gudrus, apsukrus, mokėdavo kur reikią prilysti, kam reikią "patepti." Vokiečiai visi ten buvo paperkami, tad tik nemokantiems ar neturintiems kuomi papirkti (o tokių buvo daug) buvo sunku ir tekdavo utelių pašerti. Iš to barako varydavo jau į paskutinį ir ten nevienodą laiką tekdavo išbūti, žiūrint kaip kas "mokejo" suktis. Iš čia jau veždavo transportais Lietuvon ir ten vėl kišdavo į "kvarantanas," kam kankindavo dar po tris ir daugiau savaitė. Visuose barakuose baisiausia neįsivaizdinama nešvara. Patys barakai pastatyti ant balos ir užlaikomi be mažiausios dezinfekcijos, neplaujami, nešluojami net tremtiniais mainantis, smarvė slopinanti, įvairių gyvūnų pilna — apie miegą nė nesvajoti, tik saugokis, kad naktį vabaliai akių neišvestų ir burna neprilystų. O utės, tai šėrėme, tai šėrėme, su jomis niekas nei nekovojo. Išties jei amerikietis būtų išvydęs — būtų iš galvos išėjęs. Jau kaip nešvariai mūsų žmonės gyvena, vienok galėtum eiti kiaurai Lietuvą ir nerastum biauressnės arklydės ar kiaulydės pas nešvariausį ūkininką. Neveltui mūsų tremtiniai sakydavo — "Kas jau iš čia sveikas gyvas išeis, nesugriebęs kokios ligos tas ir visą amžį ligos nepažins." Taip ir buvo ir krito žmonės kaip musės. O kas išliko — tą vargu kokia liga beįveiks. Tai buvo ne kvarantana, bet tai buvo pasityčiojimas iš žmonių ir viso kas žmoniška.

Bet štai ir mano dieninio puslapis: "12-IX-1918 — Pskovas — barakai. "Keista — kur atsidūriau, už vielių tvoros, už vokiečių sienos ir sargybos, lyg koks nusikaltėlis. Kada gi galas. Sėdėdamas Petrapilyje nusimaniau, vaizdenau si kiek žmoniškesnę kelionę — maniau greičiau ir panašiau į žmonišką grįžimą namon važiuoti — dėja, svajonės mano, klajūnės mano, jos mane apgavo, apvykė. Vieno nesuprantu kurio karaliaus nauda tai daroma. Galėtų sudėti visus į vieną baraką — į vieną vietą — ten padaryti ir pirtį ir skiepijimą ir visokius kitus išmisus. Da-

bar-gi tampyti žmones iš barako į baraką — juosius kankinti, tyčiotis iš jų, pastačius lyg asilus kareivius, nemokančius nė vienas tų kalbų, kuriomis galėtų susikalbėti mūsų žmonės, aptvėrus dygliomis tvoromis ir sukišus į smirdinčias, užkrėstas lindynes. Ar-gi taip turėtų grįžti laisvos šalies laisvi piliečiai, — jei ir ne laisvos, tai bent savos šalies. Skaudu — nesmagu."

Čia turiu pridėti, kad tas tampymas iš barako į baraką buvo tremtiniais tikra katarga. Laimingi, kurie turėjo daiktų panešamai, bet daugelis važiuo su visa manta, su didžiausiais kuparais, sunkenybėmis ir dabar tampyti moterims su vaikais mažučiais be vyrų daiktus — ne, be asarų negalėdavai žiūrėti į baurias scenas, o čia "bošai" vis skubina, stumdo, tyčiojasi. Už kiekvieną pagelbėjimą mokėk šimtus marčių.

Toliau dienis taip sako: "Atvažiuojant apsižiūrėjau, apsidairiau: lietuviams neduodama jokios iniciatyvos, jokio savystovio sumanymo tremtinių grąžinime savarankiai vykdyti. Kas dirba — dirba grynai vokiečių darbą. Vis tas pat. Tiek Rusijoje eina dabar kruvinos orgijos, raudonas teroras, tiek čia kybo kuproto voro limpūs nagai. Kada išvysiu savo tėviškę? Jau pirmi išpūdžiai baisūs, slopinantys, lyg kalėjimas..."

Štai jau toliau pasiirus sunkioje kelionėje: "16-IX-1918 6 val. vak. Dvinske — vagonė. Varginga kelionė. Viešpatie mano. Jau arti gimtoji šalis, o stovime visą 12 valandų. Galva išūžus, išvargus. Mintis nepalanki. Kokią tai blogą naujieną jaučiu-jaučiu, kaip šlykštu, kaip trošku Lietuvoje."

"17-IX-18, rytas, Švenčionys. Jau Tėvynėje, gimtoje šalyje Lietuvoje. Kokie liūdni pirmieji išpūdžiai. Širdis krauju plukdo. Atsibudome rytą Ignoline. Visur tuščia, išmirę lyg mirusiųjų šalnį. Pakeliui stovi tuščios būdos, dratais išpintomis durimis ir langais; kai kada tik pamatai šešėlius pažįstamos jau kariškos formos ir vėl jauti pinkles kuproto — pikto voro."

Tokių minčių lydimas pasiekiau Uteną, kam gyvenimo mano dėdė, dabar jau a. a. kun. Pr. T., kuris ir išvadavo jau čia nuo kvarantanos ir čia pirmą kart po ilgų metų gavau ramiau atsikvėpti pas artimą, ir mylimą žmogų.

"18-IX-18 Utena. Jau aš ir Utenoje — be pagavimo, be išpūdžio, taip sau, rodos, parvargau, parkeliavau ir galas. Maniau, kad širdis plaks, galva svaigs nuo gimtinės kvapo, kaip svaigo kadaisia vos vieną kitą savaitę užsienį pabuvus... Kumštis ir kuproto voro nagai jaučiasi visur, net parašai ir tie liūdią nepaprastą godumą, užkariautojų. Net paralelių parašų lietuvių kalba nėra. "Tavo pilys išverstos, sienos jų nugriuvusios, žalios girios iškiristos arba priešui kliuvusios" — tiek beišsiveržia širdies skundo."

Pabuvęs, ir kelias dienas atsidsęs Utenoje, bėgau pamatyti brangiosios žilosios sostinės Vilniaus.

II. VILNIUJE.

Štai ką išrašiau jau Vilniuje būdamas: "26-IX-18. Jau aš trečia diena Vilniuje. Prieš išvažiuodamas tik pamačiau iš vagono lango tuos mylimuosius panerio kalnus, tą senuolį miestą, tą išdidžią sostinę ir pirmą kartą trūktelėjo širdis, pirmą kartą, grįžęs, pajaučiau šilumą kurtinė — pasidarė liūdna, graudu, nors dar skaudžiau pajaučiau šlykščiąją kumštį bet ir dar giliau pamylėjau senuolį miestą. Gedimino kalnas... — visos atmintinos, mylimos vietos, o sutarštas tasai kalnas pavergėjų vėliava.

Kruvinoji kumštis, engėjų padas — baisu... Juodi debesys vėl pasiviro ant Močiutės Tėvynės. Jau cenzūros braukiamą net "Vilnius-sostinė" ir "nepriklausoma Lietuva" — jau cyniškai tyčiojamasi iš žmonių — spjaujama lietuvių sielon.

Ko norite, piktadariai? gal kraujo jums reikia? gerkite! Lietuvos motynos atsiųs savo nekaltų aukų, savo sūnų ir dukterų, prisigerkit jų kraujo — pasisotinkite... šiltu krauju atpirks Lietuvos vaikai savo sostinę — sakykite kiek reikia aukų, kiek kraujo — eisime... visi... Tik nelieskite, palikite Vilnių... žmogžudžiai!.."

Turiu pažymėti, kad šitas dieninio lapas įrašytas kaip tik tuo metu, kada Valstybės Taryba slapto keliu gavo žinią, perėmė slapta telegramą apie vieno vokiečių generolo derybas (Hindenburgio ar Liudendorfo — nemenu) su lenkais, kokiomis sąlygomis vokiečiai atiduotų lenkams Vilnių. Tai buvo, kaip tik tas laikas, kada Vilniuje buvo pilna grįžusių lietuvių inteligentijos, studentijos ir šiaip moksleivijos. Ir vis dar grįždavo nauji didokai būriai. Vilnius buvo bepradėdas žymiai lietuvi. Jau nesistebėjai žmogus dažnai gatvėje sutikdamas lietuviškai kalbančių inteligentų būrius. Valgyklose, kavinėse visur sutikdavai pažįstamų. Jau net žydėliai buvo bepradėdę krautuose lietuviškai mėginti suprasti. Nuolatiniai susijėimai,

posėdžiai įvairių srovių, partijų davė ūpą. Žodžių gyvenimas buvo bepradėdas plakti gyvensniu pulsu, apreikšdamas daug gyvybės, daug vilčių. Menu keletą lietuvių studentų susirinkimų, kuriuose buvo tartasi Universito reikalų. Susai buvo begalo gyvi, sukėlė daug kalbų ir ginčų, tuo labiau, kad jau ir Valstybės Taryba buvo susirūpinusi šiuo klausimu ir vokiečiai žadėjo įsteigti savo vokišką universitą su lietuvių kalbos katedra. Nors nekurie studentų "internacionalistų" cicilikų ir spyrėsi, kad vis viena esą kieno būsias universitas ir kuria kalba eisiančios lekeijos, bet didžiausia dauguma lietuvių studentų išnešė griežtą nutarimą boikotuoti vokiečių žadamąjį universitą ir reikalauti savojo. Tuo tikslu buvo išrinkta studentų pildomoji komisija, kuriai pavesta įteikti prašymas V. Tarybai ir pradėti studentų registraciją, pasiskelbus laikraščiuose.

Studentai ateitininkai savo keliu darė nuolatinius posėdžius, rengdamesi į darbą, tardamiesi susiburti į vieną, didelę Ateitininkų Korporaciją. Jau buvo nužiūrėtas namas Ateitininkų bendrabučii, kad tuo būdu palengvinus saviems draugams pragyvenimą sostinėje.

Sakau, visa atmosfera buvo šviesaus lūkesčio pilna, visi drąsiai, pasitikėdami žiūrėjo į ateitį. Ir štai, kaip tik tuo metu, lyg griusimas saulėtą dieną, pasklydo gandas apie Vilniaus pardavimą lenkams. Visų rankos nusviro, kaktos apsiniauškė, visiems iš krūtinės veržėsi ir gilus nuliūdymas ir kerštas smaigėjams lygiai lenkams, lygiai vokiečiams. Bendras skandus smūgis dar pasididino ir pasigilino tuomet, kad atėjęs vienas iš "Lietuvos Aido" redaktorius pranešė mums būk cenzūra išbraukusi žodžius "Vilnius — sostinė" ir "Nepriklausoma Lietuva." Reikėjo būti Vilniuje tuomet, reikėjo jauti tenyškį ūpą, reikėjo girdėti kokių širdį veriančių pasipiktinimų sutiko visi tą žinią, kaip skurdžiai nusiskambėjo po visą lietuviškąjį Vilnių toji žinia, kaip šlykščiai spjovė jau ne pirmą ir dar, dėja, nepaskutinį sykį lietuvių sielon, jo šventyklon, ilgųjų metų okupantai ir "broliai."

Tuo metu man ir išsiveržė augščiau įrašytasis šauksmas — "žmogžudžiai — ko norite dar?" Visi buvome pasiryžę krauju atpirkti žiląją sostinę, ne kovos krauju, nes kova mums tada buvo neįmanoma, bet aukų krauju buvome pasiryžę pasotinti niekšus. Nežiūrint, vienok, i kritusi smūgis, nežiūrint i didį skausmą tada iškentėtą, nieks nenuleido rankų, nieks nemetė darbo, nors išniekinti, apspjauyti vis vien vilties nemetėme. Susikaupę, dar labiau susimėję ankšton krūvon, mes tada begalėje tiki viena Augščiausio Teisėjo Valia ir Jo bausme niekšams, piktadariams. Ir čia pat pridėsiu, kad išties toji bausmė šventa ir teisinga, neilgai laukus ištiko vokiečius. Neaplenks ji ir mūsų "brolių" lenkų. Juk vos už mėnesio po tų šventvaginių derybų apie mūsų sostinę, suliepsnojo visa Vokietija revoliucijos gaisru ir smirdintis slibinas, išverstom akim, kruvinai putotais naisais, išsitiesė pailsės, nestengdamas besmaugti kitų, besityčioti iš švenčiausių žmogaus jausmų, išsitiesė kitos galybės paminklas, nugalėto, kuri, nors būdama netobula, nors pati daugeliu atvejų einanti tuo pat kumštis ir žiaurios prievartos keliu, vis-gi šį kart atliko kilnią rolę, pikto slibino nugalėtojas, išpildė Apveizdos skirtąją užduotį.

(Toliaus bus)

Po Margą Boną.

— Lietuva brangi,
Tėvyne mano,
Kada išplauksi
Iš vargo tvano.

Kada ant kranto
Ramiai stovėsi
Pilnoj liuosybėj
Save regėsi.

— Tik tuomet baigsis
Verguvė mūsų
Kuomet sulauksiu
Pagelbos jūsų.

Meldžiu, Elzbietos,
Petro ir Jono —
Visi jūs pirkit
Po margą boną.

KAIP IŠLIKTI JAUNU PER VISĄ AMŽIŲ.

Kas nenori būti sveiku ir budriu iki pat žilos senatvės? O yra nemažai žmonių, kurie iki pat savo paskutinės valandos išlaiko aiškų, budrų protą ir per visą, ilgą amžių džiaugiasi gera sveikata. Paklauskite, ką pasakė Amerikos darbininkų vadas Samuel Gompers, kuriam sausio 27 d. sukako 70 metų amžiaus. Jis sakė:

"Jūs klausiate, kaip aš jaučiosis sulaukęs 70 metų amžiaus? Teisybę pasakius mano pergyventi metai, kaip man išrodo, nepalietė mano jausmų. Aš dirbau iki po 1 val. iš ryto, išrišinėdamas uždavinį. Šį rytą aš atsilankiau pas prezidento pramoninę komisiją ir ten veikiau dvi valandas. Šiuos žodžius rašau pusantros valandos pertraukoje ir vėl būsiu pas komisiją 2:30 val. po pietų, žinoma su ja veiksiau visą popietį. Mano protas išrodo taip budriu, kaip ir kada nors pirma ir be paliovos veikiu dėl darbininkų turėdamas 70 metų patyrimą ir kai del vilčių ir aspiracijų, kurios mane akstino jaunystėje, tai aš nei vienos jų nepradau."

"Mes senstame tik ant tiek, ant kiek mes leidžiamės mums rūpinti besikraunantiems ant mūsų pečių metams. Aš priimu prisidėdantį prie mano amžiaus metus, kaippo natūralų apsišėkimą ir daugiau negalvoju apie tai."

"Mano gyvenimas yra be jokio reguliškumo. Aš neatšimenu laiko, kuomet mano valgis arba miegas buvo nuskirta valanda. Vienintelis dalykas, kurs reguliavo mano valgi ir miegą buvo tai mano darbas."

"Prie progos priminsiu, jog darbas atima man visą laiką, kuomet aš nemiegu. Aš tikiu, jog darbas yra geriausias žinomu vaistu žmogui. Jei mes galvojame daugiau apie kitų labą, negu apie savo, tai tas mus pajauina. Tas paakstina ir uždega entuziazmą prieš didesnių darbų..."

"Jei žmogų rokuoti senu sulgų to, kaip jis jaučias, tai aš nesu daugiau kaip 40 metų amžiaus. Ir noras būti naudingų kitiems, ką gero padaryti savo žmonėms ir savo tautai yra įkvėpimas, kurs laiko mane jaunu protu ir kūnu."

Ir jūs broliai darbininkai ir sesers darbininkės niekuomet nebūkite be užsiėmimo. Nedykaukite, neleiskite laisvų valandų niekais. Griežkitės mokslo, švieskitės. Rūpinkitės savo darbininkiško luomo ir savo tautos reikalais ir klausimais. Geriausias apšvietos šaltinis yra geros knygos. Žemiau paduodame knygas, kurias patariame įsigyti.

Naujos Gdynės Prierašryje. Parašė U o s i s. Geriausias, rimčiausias ir naujausias darbininkų ir politikos klausimais veikalas. Kaina15c.

Sveikata. Su daugybe paveikslų, drūtuose apdaruose, 339 pusl. Bepigu duoti rodą, kuomet viskas gerai. Bepigu išsi-gdyti iš mažos negalės. Bepigu išsisaugoti ligų, kuomet žinai, kaip užsilaikyti ir žinai sveikatos taisykles. Ingkų šią knygą kol sveikas, o nereikės lankytis pas daktarus, landyti po aptiekas ir gaišti darbo dienas, nes iš tos knygos išmoksi, kaip sveikata užlaikyti. Kaina\$2.50

Tabakas — Nuodai. Ar rūkai ar ne, ingyk tą knygą. Jei nerūkai, tai ją perskaitęs, pažinsi rūkymo žalą ir mesi blogą paprotį. Jei rūkai, tai perskaitęs tą knygę, patapsi kovotoju prieš piktžolę, atkalbinsi nuo rūkymo savo draugus, kurie paskui tau bus dėkingi. 35 pusl. Kaina10c.

Bažnyčia ir Moksas. Ar tikyba ir gamtos mokslai priešingi vienas antram? Ar Katalikų Bažnyčia priešinga apšvietai ir mokslui? Ar ji persekiojo mokslo vyrus? Šie ir daug kitų indomių klausimų šioje knygelėje atsakyti ir faktais paremti. Pust. 28, kaina10c.

Eilės — P r. V a i č a i č i o. Vaikaitis yra vienas žymiausių lietuvių poetas. Jo eilių knyga privalo būti kiekvieno lietuvių stuboje. Pust. 157, kaina75c.

Zydas Lietuvoje. Zyda yra didžiausias svetimas gaivalas Lietuvoje. Zydyt klausimas Lietuvoje yra svarbus. Kiekvienas lietuvis turi su tuo klausimu susipažinti. O tą galima padaryti iš minėtos knygelės. Kaina10c.

Visas Svetas. Smulkios, suprantamos žinios iš gamtos mokslų. Iš jos geriausia susipažinti su gamtos mokslo pagrindais. Pust. 155, kaina25c.

Trys Keleiviai: krikščionis, žydas ir turkas. Smagi, lengva, pamokanti apysaka. Kaina45c.

Sodžionų Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia išdėtas Rymo Katalikų Bažnyčios mokslas. Pust. 285. Kaina tik\$1.00

Plėšikų Lindynė, arba nunešta duktė. Graži, smagi apysaka iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Pust. 38, kaina15c.

Moterystė ir Šeimyna. Iš vokiško vertė J. Gerutis. Kiekvienam žmogui naudinga ir smagiai parašyta knyga. Pust. 41. Kaina50c.

Materijos Keitimosi Organizmuose. Labai rimtas moksliškas veikalas. Su pasigerėjimu skaitys ją kiekvienas mokslo mylėtojas. Pust. 56, kaina30c.

Gyvenimo Gabalėliai. Talpina 13 gražių, trumpų, indomių apsakėlių. Pust. 50. Kaina15c.

Geras ir Blogas Auklėjimas pavyzdžiuose. Vaikelių auginti ir auklėti neužtenka juos kaip gyvuliukus ganyti ir valgydinti. Juos reikia auklėti. Kad nebūtų tavo vaikeliai, kaip žvėriukai ingyk šią knygą ir išmok vaikelius auklėti. Tos naudingos visiems tėvams knygos kaina25c.

Geležinkelio Sargas. Graži, smagi apysakėlė. Kaina 15c.

Geležinkelis. Visiems suprantamai aprašyta, kas ir kaip išrado geležinkelius. Kaina10c.

Ben Hur. Tai vienas svarbiausių veikalų žmonijos istorijoje. Išversta į visokias kalbas ir į japonų kalbą. Apysaka iš šganytojaus gyvenimo. Kaina apdaruose1.50

Auksinio Obuolio Istorija. Su daug paveikslų. Iš senovės graikų mitologijos. Tinka mažiems ir dideliems. Kaina 50c.

Pažinkime Socializmą. Iš visokių atžvalgų išnagrinėtas socializmas. Kaina10c.

Biurokratai. Indomi apysaka iš karės laiko Rusijos su Japonija. Kaina25c.

Čia yra paminėtos knygos iš įvairių sričių — iš mokslo, tikybos, dailiosios literatūros ir socialių klausimų srities. Iš jų darbininkas gali visapusiškai apsišviesti. Jos visos gaunamos "Darbininko" knygyne.

**Remkim Lietuvą,
Pirkim Bonus.**

"DARBININKAS,"

242-244 W. BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

DARBININKAS

Šiame iš So. Boston'o uotarninkais, ket-
vargais ir subatomis. Leidžia Am. Lie-
tuvių Rymo-Katalikų Sv. Juozapo Dar-
bininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian
R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly\$4.00
Boston and suburbs\$3.00
Foreign countries yearly\$5.00

"Entered as second-class matter Sept.
22, 1915 at the post office at Boston,
Mass., under the Act of March 3, 1879."

PRAMONINĖ DEMO- KRATIJA.

Kuomet valstybės pilie-
čiai turi teisę rinkti presi-
dentą, gubernatorių, ats-
tovus, kurie išleidinėja įsta-
tymus, tai tos šalies žmonės
turi politinę demokratiją. Da-
bar visose apšviestėse
valstybėse darbininkai rūpi-
nasi padaryti naują žingsnį.
Žengia prie pramoninės de-
mokratijos. Pramoninė de-
mokratija yra tai darbinin-
kų teisė turėti balsą nustaty-
me algų, darbo sąlygų ir ve-
dime to biznio ar pramonės,
kur jie dirba. Šiame nume-
ryje ant pirmo puslapio
skaitytojai ras žinią apie
Vokietijos darbininkų Ta-
rybų įstatymą. Išrodą, jog
tos Tarybos yra žingsnis
prie pramoninės demokrati-
jos.

KĄ KALTINA.

"Tėvynė" kaltina Ameri-
kos Raudonąjį Kryžį, kad
Lietuvių Dienos pinigais su-
šelpia žydai ir kiti svetim-
taučiai. Bet nepasako, kas
pavedė tuos pinigus A. Rau-
donajam Kryžiui.

Am. Raudonasis Kryžius
su Lietuvių Dienos pinigais
pasigėrė veik taip kaip tos
pasakos tarpininkas. Ejo
keliu du žmogus. Rado rie-
šutą. Ėmė ginčytis apie tai,
kuriam riešutas turi kilti.
Vienas sakė: aš paėmiau,
tai man turi tekti." Antra-
sis atkerta: "Aš pirmas pa-
mačiau, todėl man turi tek-
ti." Sutikę trečią žmogų
pavedė ginčą išrišti. Tasai
paėmė riešutą, perkando,
vienam davė vieną pusę luk-
što, kitam kitą pusę. O sau
pasilikio branduolį sakys-
mas, jog tai už teisybės pa-
darymą.

Skirtumas čia tik tame,
kad pasakojė abu draugu
pavedė trečiam ginčą išrišti,
o su Lietuvių Dienos pini-
gais buvo kitaip — liberalai
vienai be katalikų žinios pa-
vedė Am. R. Kryžiui minė-
tus pinigus.

Dabar ginčijamės dėl bo-
nų, jų platinimos sutrukdy-
tas, tai ar vėl iš to trečiasis
pasinaudos.

NEPAPRASTA KLAI- DA.

Lietuvių laikraščiuose
klaidų pasitaiko labai daug.
Paprastai sakoma, jog tai
zeceriškos klaidos. Bet nepa-
pašalinusia zeceriška klaida
įsibrovė "Sandaros" num.
8. Aimanavimuose apie
"Sandaros" redaktoriaus
K. Norkaus patraukimą kri-
minalin teisman sakoma, jog
jis traukiamas teisman "už
tiesos skelbimą, už žmoniš-
kumą." Rodos, jog jokioje
valstybėje įstatymo, bau-
džiančio už tiesos ir žmoniš-
kumo skelbimą, nėra. Todėl
aišku, kad čia turėtų būti
"už netiesos skelbimą,
už nežmoniškumą."

Oi, tie zecerai!

Iš bolševikų krašto.

Baigdamas daktarystės mok-
slus Kievo universite, aš nuo-
lat galvojau, kaip reiks man
sugrįžti namo, mylimon mano
tėvynėn Lietuvon.

Kievie jau buvo bolševikai ir
visa tvarka buvo jau jų ranko-
se. Tai jie mirtimi pabaidė vi-
sus baigiančius mokslą studen-
tus, kad niekur neisvažiuotų
iš Kievo. Bet aš visdėlto rug-
pičio mėn. 15 d., pasiėmęs
seserį, išplaukiau garlaiviu
Dnepro upe į Mozirio miestą
Minsko gub., kurs stovi Pri-
piečio paupyje. Bolševikų gi
įsakymas buvo raštu pas-
skelbtas rugp. 18 d.

Tuo laiku geležinkeliai nie-
ko nevežiojo; tai maniau van-
deniu išplauksiu. Tik Mozi-
ryje tuojau mus nutvėrė "čre-
viciai"; taip vadinasi bolše-
vikų sudarytoji nepaprastoji
slaptoji (Črezvičainaja) komi-
sija — baisiausia, kokią yra
pasaulis matęs, savo šiurkštu-
mu. Ji atėmė visus mūsų po-
perius ir įsakė niekur nebei-
eiti iš to miesto; ne tik per
frontą namo, bet nė gilyn Ru-
sijon. Dukart per savaitę tu-
rėjome rodytis policijai. Taip
mus čia be darbo ir uždarbo
pralaidė pustrčio mėnesio.

Moziris tėra už dviejų sto-
čių nuo Gomelio miesto, iš kur
jau nebetoli ir lenkų kariuo-
menės frontas. Į kitą pusę te-
buvo 50 varstų lig fronto.

Mane ėmė versti, kad sto-
čiau į bolševikų kariuomenę.
Tai mes sumanėme išeiti pėsti.
Šimtą varstų perėjome, be-
klaidžiodami miškais, kol pe-
rėjome bolševikų ir lenkų fron-
tus. Lenkai mus sutiko gerai
ir jau gelžkelio, nors ir prekių
vagonė, leido pabaigti kelionę
į Vilnių.

Kievie aš mokiau nuo pat
pradžios karo, nuo 1914 metų,
taigi visus penkerius metus.
Kievas tada buvo laimingas,
kai kiti miestai kentė nuo ka-
ro. Tik paskui, revoliucijai
kilus, retam kuriam miestui te-
ko tokios sunkios dienos, kaip
Kievui. Čia veikė net penkis
valdžios, viena kitą išstumd-
mas.

Iš pradžių per septynis mė-
nesius veikė Kerensko vald-
žia. Tai buvo nieko. Jį iš-
stūmė ukrainiečiai, tos vietos
žmonės; ukrainiečius — bol-
ševikai; paskui užėjo vokie-
čiai, po vokiečių buvo vaiva-
da, etmonu vadinamas; jį iš-
metė vėl ukrainiečiai, Petliū-
ros vedami; Petliūrą nugalė-
jo vėl bolševikai pradžioje šių
metų. Vasarą gi bolševikus
išmetė rusų generolas Deniki-
nas ir taip jis su bolševikais
tebesivaržė delto nelaimingo
miesto ir visos turtingos Uk-
rainos.

Kas metai, kas nauja. Nė
su viena valdžia nebuvo ra-
mu. Daug kraujo pralietu, bol-
ševikų ir ukrainiečių, kurie
veržėsi į laisvę, į nebeprikli-
są Rusijai.

Ukrainiečiai susiėmė savo
kariuomenę, savo tėvynę pa-
skelbė laisva, jų kalboje: "vil-
na Ukraina." Tik jų nelai-
mė, kad tuojau jie suskilo į
daugelį partijų. Vieni vadino-
si tautininkais demokratais;
jų buvo daugiausia; su jais ė-
jo ir pats Petliūra. Kiti sakė
nepriklausomais (nezalezni),
tų mažą tebuvo. Atsirado ir
bolševikai.

Ukrainiečiai, nelyginant,
kaip ir Vilniaus žemės lietu-
viai, dar nestipriai nusimano,
kad jie ne rusai, ne lenkai,
tik sau-žmonės. Daug jų ne-
norėjo nė savo vaikų mokytį
savo kalba, tik griebsė rusų
kalbos; nenorėjo nė pamokslų
cerkvėse savo kalba klausyti,
nes popai jiems sakė rusiškai,
o katalikų kunigai lenkiškai.
Apsivietusieji žmonės visa
širdimi stoji už Ukrainą, uk-
rainietiskąją arba mažųjų rusų
kalbą, už jos nepriklausomy-
bę nė nuo ko. Visdėlto tie
šviesuoliai netesėjo sulaikyti
kaimo žmonių, liandies, ir
drange atsiginti bolševikų.

Ukrainiečių kariuomenės bu-
vo nedaug ir ta buvo silpnai
apginkluota; bolševikų buvo

daugiau ir šaunamųjų dalykų
turėjo daugiau.

Tamsūs uylėdžiai (kaimų, so-
džių) žmonės per karą tapo
dar tamsesni ir visai nebema-
tė skirtumo tarp savęs ir rusų,
nes visi buvo to pat pravosla-
vų tikėjimo, o ir jų kalbos ne-
taip labai skiriasi, taip kad
susikalba. Tai ir nėra stipro
pamato ukrainiečiams atsi-
skirti nuo rusų.

Palaimintoje juodžemio, bal-
tos duonos ir kitokių turtų
Ukrainoje rusų yra labai daug,
ištiesi sodžiai; daugiau, kaip
tarp lietuvių lenkiškai kalban-
čių. Rusai, žinoma, nenori,
kad Ukraina būtų laisva, sky-
rium nuo Rusijos gyventų;
jie tenori senosios "vienos, ne-
išskaldytos Rusijos." Tai vie-
ni rusai padeda bolševikams,
kiti Denikinui.

Yra ir žydų labai daug. Zy-
dai taip pat nepripažįsta lai-
svos Ukrainos. Ir jiems geriau
viena bekrastė, besienė valst-
tybė, kur lengviau yra šian-
ten sukotis ir visokius gešef-
tus daryti. Tai ir žydai laiko-
si rusų, rusiškai tekalba, uk-
rainietiskai nesimoko ir dabar
jie — dešinė bolševikų ranka.

Žydai dabar valdo visą Ukrai-
ną, kaip ir visą Rusiją. Ru-
sai tai tik firma. (Red.). Nuo
žydų dabar pridera turtai ir
gyvybė pačių rusų, lenkų ir
lietuvių, kurie yra ten likę.
Rusijos valdžios turtai dabar
gangreiti žydų rankose; ir vi-
sas auksas, visos brangenybės,
kurios buvo kitų turtingųjų
rankose, nes visus turtinguo-
sius bolševikai baigia išmušti,
kaip kokius laukinius žvėris,
ir jų turtą baigia atimti. Da-
bar turtingu būti bolševikų
valdomuose kraštuose begali
beturi teisės vien žydai. Tai
sunku ir besumesti, kokios krū-
vos pinigų besuplaukė į žydų
pirklį ir kariuomenės apri-
pintųjų rankas. Trys ketvir-
toš daly valdininkų žydai, vy-
resnieji — visi žydai.

Žydų politikos partija, va-
dinamoji "Bund" — Sąjunga
pabaigė susidėti su komunis-
tais ir užėmė komunose (ben-
drovėse) pirmas vietas. Taip
kad per bolševizmą žydai pa-
sidarė sau Rusijoje hegemoni-
ją — ėmė viršų valdyt.

Delto, ne del ko kita, kyla
didžiausia žydų neapykanta.
Jūs labai muštė tuose kraštuose,
kur buvo Denikinas užėjęs.
Tik tai ne atsigynimas. Taip
daryti negalima. Reikia ki-
tąp varžytis.

Visų daiktų kainos delto,
kad jų mažai, ir tuos pa-
čius sudorojo ir savo rankas
žydai, pakilo taip, kaip jis
čia Vilniuje negalite nė įsivaiz-
duoti. Svaru duonos Maskvo-
je 400 rub., net čia pat Gome-
lyje 150 rub. Svaru lašinių 800
r., svaru sviesto 1.200 rb. Ei-
leli drabužių (žiponėlių su ke-
linėmis be kamzelkos) 10.000
r. Kamašams 6.000 r. Pūdai
druskos 16.000 r., o vienam
svarui 400 r.

Druskos Rusijoje dar esą mi-
lionas pūdų. Tik nėra kas at-
veža. Ir kai atveža bent kiek,
tai padalija žydams vieniems
"za viernost komunie," už
tą, kad yra atsidėję bolševi-
kų taisomoms bendrovėms
mieste ir sodžiuje.

Kas dabar Rusijoje neturi
bent kiek žemės, tas turi mirti
arba eiti bolševikams tar-
nauti, nes ir už pinigus, kad
ir tokius didelius, nieko nebe-
gauni; bemažoma daiktas ant
daikto.

Visus vyrus nuo 17-45 metų
mobilizavo į raudonąją armiją.
Kas nenori eiti, tuos gaudia ir
čia pat sušauda, gi tuos na-
mus, iš kur pabėgė, sudegina.
Aplink Kievą del to nudegino
ištiesi 50 kaimų, nes ukrai-
niečiai statėsi žmonės, daž-
niau pasiėmusieji ir bolševikams
pasipriešina.

Ir iš pačios armijos varu pa-
imtieji kareiviai išbėgioja at-
gal namo. Tai paskui eina
baidžiamieji būriai (karatel-
nie otriadi), kurie šauda, de-
gina, turtus atima.

Kaip gi ir nebėgs! Raudon-
sios armijos kareiviai netu-
ri dangos, vaikščioja ryzoti,
basi. Duonos begauna po ket-
virtį svaro, mėsos po pusę
svaro dukart per savaitę ir
bulbių po 2 svaru dienai. Gin-
klų bolševikai taip pat stin-
ga, nes jų dirbtuvės silpnai
dirba, gi iš svetur niekas neat-
veža.

Kitų tautų tremtiniams, pa-
likusiems Rusijoje, tai tikras
pragaras. Jų nepaleidžia na-
mo, savo tėvynės, ir jie žūva
iš bado ir ligų. Tai gi retas ku-
ris besugrįš gyvas, kas dar ne-
suskubo išbėgti per frontą.

Bolševizmas Rusijoje kol
kas, sakau, vienų žydų laimė-
jimas. Jie, skelbdami inter-
nacionalą, savo tautos skirtu-
mų naikinimą, patys tuo lai-
ku žymiai sustiprėjo ir susijun-
gė net tautiškai: jie tapo dar
labiau susipratusiais žydais,
ne internacionalais, ne betau-
čiais. Taip pat ir su tikyba.
Bolševikai panaikino visus ti-
kėjimus, išžudė daugybę dvasi-
škių, popų ir kunigų. Paliko
nepalietus ir nepaliečiamas
tik žydų tikėjimas.

Aš tai rašau ne del kokios
neapykantos platinimo. Sau-
gok Dieve visus nuo neapykan-
tų! Aš rašau gryną teisybę;
tai, ką esu savo akimis matęs,
ko esu pats prityręs. Ir išpa-
sakoti tegaliu vos tūkstantinę
dali.

Paskutiniaisiais laikais vėl daug
kunigų išžudė: Kievo klebo-
nų Skalskį, Oršos, Gomelio;
iš Mozirio išbėgo nuo sušaudy-
mo. O tos nelaimingosios in-
teligentijos tai beveik visai ne-
beliko. Jūs bolševikai šaudote
tūkstančiais. Sunku širdžiai
bepasakoti, ką bolševikai da-
rė visiems lenkams, kai jie
pradėjo karą su bolševikais.
Sutinka gatvėje, klausia, kas
esi? Jei atsako: lenkas, čia
pat pila vietoje, publikai ma-
tant. Dabar, lietuviams pra-
dėjus karą su bolševikais, nė
lietuvių nebeskiria. Iš Kievo
vieno žygiu į Smolenską išga-
veno 20.000 "katalikų", tai ir
lietuvių, kur, žinoma, juos
numarins badu ir ligomis, jei
neiššaudys.

Protas tiesiog mįšta, visa
tai matant, ką bolševikai Uk-
rainoje ir kitur daro. Nepa-
kils Ukraina, taip išteriota;
per daug priešingų jėgų vei-
kia prieš ją, o iš savęs vis nau-
jų imti negalima, liaudžiai e-
sant tamsiai. Kas buvo ukrai-
niečių kultūrai padaryta, vis-
kas žlugo bolševikų rankose ir
darbas reiks pradėti iš pat
pradžios.

Ne kitoks likimas laukia
Lenkiją ir Lietuvą, jei bolše-
vikai vėl čia atplūstų, duonos,
turtų, valdžios ir savavaliavi-
mo ieškodami. Kaip tvanas,
nuplaus jie ir mūsų kultūrą bei
valstybės darbą.

Leidimas plėsti, žmones žu-
dyti, kaip žuikius, sudemora-
lizavo darbininkus, matrosus
ir kitus, kurių ir tą budelių
darbą bolševikai paleido ir i-
masino.

Vėl kas nežino, kaip bolše-
vikai nesigali savo milijardų,
kurių piga juk prisipašdinti
iš poperėlių, visoms karalys-
tėms perpirti ir pyktiūi bei
neapykantai vienų prieš kitus
sukelti, agentų sau rasi, maiš-
tams kelti.

Ir kame tik atsiranda bolše-
vikų, ten tuoj esti bent kokia
mintis nuslopinama; visos tei-
sės atimamos. Belieka darbi-
ninkų komunos, iš kurių nei-
tie neišbrenda sotūs ir aprū-
pinti.

Bolševizmas — ryškėte vi-
soms valstybėms, visoms re-
ligijoms, turtininkams, kuni-
gams (ir visiems doriems žmo-
nėms. "Darb."). Tai gi apsi-
dairykite, kol laikas, pataisy-
ti tai, iš ko gali kilti — bol-
ševizmas. Perserėję.

Dr. Stanislovas Kairys.
("Nepriklausomoji Lietuva")

Giliausios upės tykiausia
teka.

Vieni nuodai pagydomi
kitais.

LDS. Reikalai.

AUKOS LIETUVOS KRIK- ŠČIONIS DARBININ- KAMS PER LIETU- VIŲ DARBININKŲ SĄJUNGA AME- RIKOJE.

Tilpus atsišaukimi iš Lie-
tuvos L. D. S. kuopos atjaus-
damos sunkų padėjimą stojo į
pagalbą.

Iki šiol gavome nuo šių L.
D. S. kuopų:

LDS. 8 kp., Cambridge, Mass.
per A. Vaisauską\$31.00
LDS. 7 kp., Worcester, Mass.
per J. Vaitkų40.00
LDS. 10 kp., Brooklyn, N. Y.,
laikė prakalbą A. F. Knei-
žio17.00
L. D. S. 82 kp., Trenton N. J.
laikė prakalbą A. F. Knei-
žio10.85
LDS. 67 kp., Albany, N. Y.,
laikė prakalbą A. F. Knei-
žio26.75
L. D. S. 16 kp., Elizabeth, N.
J., laikė N. Y. ir N. J. L. D.
S. Apskričio vakarienės, per
J. Balčiūną14.40
LDS. 14 kp., Newark, N. J.,
laikė A. F. Knežio prakal-
bą10.75

Iš viso suaukota \$150.75
Tie pinigai pasiųsti Tautos
Fondui su išlyga, kad tuojaus
pasiųstų į Lietuvą.

Iš tų pinigų negali skirti iš-
laidoms nė L. D. S. nė Tautos
Fondas, bet visus turi pasiųs-
ti į Lietuvą.

Toks nutarimas buvo pada-
rytas L. D. S. Centro valdy-
bos sausio 10, 1920.

Todel visos L. D. S. kuopos
turėtų pasirūpinti, kad nors
kiek pagelbėtų dabartiniam
sunkiame padėjime Lietuvos
krikščionims darbininkams.

Aukos turėtų būti renkamos
susirinkimuose, prakalbose,
žodžiu sakant prie kiekvienos
progos.

Surinktus pinigus siųskite
į L. D. S. centrą pažymėdami
kam pinigai skiriami.

A. F. Knežis,
L. D. S. Centro Sekr.

PHILADELPHIA, PA.

L.D.S. 13 kp. turėjo susirinki-
mą vasario 10 d. 8 val. vakare.
Daug buvo svarstyta ir buvo skai-
tyta du laišku nuo L.D.S. Centro
raš. A. Knežio, kuris prisituntė
pasiaiškinti iš kokios priežasties
negalėjo pributi su prakalbam ant
paskirto laiko 18 d. sausio.

Išrinkta nauja valdyba: Pirm.
J. Klievičius, prot. rašt. D. Bau-
blaitė, fin. rašt. O. Gaukiutė, ka-
sierius A. Katiliūtė, maršalka K.
Driža. Senąjiai valdybai pasi-
traukiant išreikšta padėka už ge-
rą darbavimąsi delnų plojimu.

Naujoji valdyba užimdama vie-
tą pasižadėjo darbuotis ir dėti vi-
sas pastangas, kad išauginti L.
D. S. 13 kp. Išreikšta padėka
tiems nariams, kurie daug darbu-
jasi del pakėlimo kuopos taipgi ir
dvasiškai atstojimu ir gausiu
delnų plojimu.

L.D.S. 13 kp. netik aukauja už-
dirbtus pinigus šelpdama našlai-
čius, bet ir tėvynės reikalus ne-
užmiršta, iš kasos paskyrė \$10.00
į T. F. Svarstytą apie pakėlimą
mėnesinių, nutarta pakelti 5c.
viršaus ir vieti pinigai kad būtų
siunčiami Centrai už organą. Tai
dabar visi nariai turės mokėti po
30c. į mėnesį vieton 25c. ir į
streichierių fondą 25 c. ant metų.
Už tai gaus laikraštį "Darbinin-
ką" tris kartus į savaitę ir puikų
L.D.S. Kalendorių. L.D.S. 13 kp.
kviečia visus jaunikačius ir mer-
gaites rašytis prie 13 kp.

K. Driža.

Elizabeth, N. J. L.D.S. 16 kp.
laikys mėnesinį susirinkimą 22 d.
vasario (Feb.) nedidžiojo bažnytinio
salo 4 val. po pietų. Kviečiami
visi nariai pributi ir naujai ateivisti
prisirašti, taipgi bus renkama nau-
ja valdyba.

Sekr. Ig. Balčiūnas.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

VISŲ AMERIKOS LIETU- VIŲ KLEBONŲ DOMAI.

Artinantis Gavėnios laikui
negaliu daryti jokio maršruto
iki negausiu žinios nuo klebo-
no vieno kito su pažymėjimu
katrais Gavėnios vakarais kam
tikėtų turėti prakalbą. Po Ve-
lykų bus vėl padarytas naujas
maršrutas iš kalno, jei kam ne-
tikis diena, galės duoti žinią ir
bus pakeista.

Kun. P. Saurusaitis.

MONTELLO, MASS.

Pramoga.

14 d. vasario šv. Roko salė-
je buvo linksmas vakarėlis ir
šokiai. Publikos atsilankė la-
bai daug, ypač jaunuomenės.

15 d. vasario buvo surengtas
labai įspūdingas vakaras, kur
publikos buvo atsilankę apie
500 ir visi buvo užganėdinti.

Sulošta "Piktoji Gudrybė."
Aktorai buvo: Teofilė Aksei-
niėnė, A. Visciniūtė, Rozalija
Svietkaitė, Juzė Kraulienė.
Savo užduotis atliko kogeriau-
sia. Antras veikaliukas buvo
sulošta šių ypatų: J. Česnulevi-
čia, V. Kodyčia, A. Jermala-
vičia, J. Kasieciukė, A. Kaše-
tukė, S. Jermalavičiukė, Nelė
Jarmalavičiukė, M. Sinkevi-
čiukė, Nors čia buvo ir jaunos
aktorkos, bet pasirodė tikros
lietuvaits vytes. Bet kas
mūsų montelliečiams yra link-
smiausia, tai kad mūsų jauni-
mas pradėjo veikti ir spiestis
į krūvą prie Vyčių pirmos ku-
opos. Zadami ir tikim, kad iki
gegužio mėnesio užaugsim iki
300 narių. Turim gerų veiklų
ir įsteigę knygyną. Randasi
šv. Roko svetainėje visokių
lietuviškų katalikiškų laikraš-
čių.

Tai gi brangus mūsų Mon-
tello jaunime, kurie dar ne-
prigulit prie Vyčių pirmos
kuopos, tai spieskitės prie šio
brangios organizacijos. Tik
vienai vyčiai gali publiką užga-
nėdinti ir palinksmit su savo
graziais vakarais.

17 d. vasario užgavėnių va-
karą surengė vyčiai. Buvo
gražu ir linksma. Tarpe vy-
čių daug čia gimusio jaunimo
ir visi uoliai darbuojasi. Tik
reikia, kad dar neprigulintieji
prisidėtų. Didelė mums pa-
gelba yra mūsų mylimas kle-
bonas, kurs taip prielankus
jaunimui ir visam lietuvių ge-
ram veikimui.

Montello visuomenė laikė
mitingą apie mažų vaikelių
vasarinę mokyklą. Nubalsuo-
ta tas pats mokytojas Juozas
Kazlauskas. Tai gi gerbiamieji
jų kurių vaikelių turite galėsi-
te pasinaudoti juos pralavinti,
kaip pereiniais metais. Draugi-
kus nubalsavo prisidėti, kaip
šv. Kazimiero draugija, N. P.
P. Švč. Moterų Dr-jos visos na-
rės ir nariai po 25c.

Jonas Ješkeliavičia.

WESTFIELD, MASS.

Vasario 3 dieną buvo prakal-
bos kun. P. Saurusaitio tik ką
sugrįžusio iš Lietuvos. Kalbė-
jo dviem atvejais suviršm dvi
valandi. Prakalbos tarpe bu-
vo renkamos aukos, iš viso su-
rinkta \$22.65. Sulig atsilan-
kį "tris kartus į savaitę ir puikų
L.D.S. Kalendorių. L.D.S. 13 kp.
kviečia visus jaunikačius ir mer-
gaites rašytis prie 13 kp.

brozas, J. Juškaitis, A. Kava-
liauskas, M. Volskienė, O. Ma-
saitienė, I. Gegužis.

Vasario 7 dieną atsiuvo p.
Ražiūno krutamieji paveikslai.
Žmonių prisirinko daugybė.
Salė buvo kaip prikimšta. Pa-
veikslai išėjo gerai, tik žmo-
nes tikėjosi matyti krutamų
paveikslų iš Lietuvos, o nema-
tė. P. Ražiūnas žadėjo antrą
kartą tą spragą užpildyti.
Lauksime pasitaikymo.

Ten buvęs.

NEWARK, N. J.

Tautos Fondo 1-mo skyriaus
ant praeito metinio susirinki-
mo, tapo išrinkta nauja valdy-
ba: pirm. A. Masandukas, vi-
ce-pirm. K. Krūmėnas, prot.
raš. V. Boreika, finansų rašt.
J. Knuis, išd. B. Vaškevičiū-
tė.

Susirinkimui atbūna kas tre-
čią pėtnyčią kiekvieno mėne-
sio. Sekantis susirinkimas at-
sisub vasario 20 d. Tai gi
gerbiamieji T. Fondo nariai
(ypač tie, kurie atsilikę), mel-
džiam ateiti ir užsimokėti savo
mėnesinę duoklę. Ir tie,
kurie dar neprigulit prie Tau-
tos Fondo, meldžiam ateiti ir
prisirašyti. Atsiminkime kad
dar Tėvynei laisvė neiškovota,
dar daug darbo ir pinigų rei-
kia. Ir atsiminkim tą, kad ku-
rie niekuom nebus prisidėję
prie Lietuvai laisvės išgavimo,
tie negaus pasporto į Lietuvą
važiuot.

V. Boreika, Prot. Rašt.
Perserėjęs.

Čia pas tulą moterį, dienos
laikė, kada vyrai buvo išėję į
darbą, atėjo koks tai sportelis.
Pasisakė jog esąs Fire Insu-
rance inspektorius ir kad jam
reikia apžiūrėti rakandus ir
drapanas. Moteris nieko blo-
go nemanydama, leido viską
viską apžiūrėti. Dar liepė pa-
lasus suieškot ir rendos mokes-
jimo kvietukę, nes jis turis
viską surašyt. Kada "inspek-
torius" išėjo, už tulo laiko

AMERIKA

LIETUVA

Ištiesk Pašalpos Ranką Saviškiams Lietuvoje.

AR ŽINAI

kad tas yra visiškai galima; kad per Lietuvių Prekybos Bendrovę Tamsta greitai gali pasiųsti pinigų saviškiams Lietuvoje?

Kadangi tiek daug pinigų jau yra siunčiama per Bendrovę ir keliai persiuntimui ant tiek palengvėjo, kad dabar

Mūsų kainos auksinų nupigintos ir yra tokios:

100 auksinų	\$2.00	2,000 auksinų	40.00
200 "	4.00	3,000 "	60.00
300 "	6.00	4,000 "	80.00
400 "	8.00	6,000 "	100.00
500 "	10.00	9,000 "	150.00
1,000 "	20.00	12,000 "	200.00

PERSIUNTIMAS GVARANTUOTAS

Mes jau gauname žinių, kad pinigai per mus siųsti nueina Lietuvon ir yra išmokami į viens mėnesį laiką.

Del platesnių informacijų rašyk tuojau ant žemiau paduoto adreso. Jei nori tai gali pinigų mums priduoti aiškiai surašytą savo adresą ir kam pinigų siunčiate ir mes juos tuojau pasiųsime.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,
120 TREMONT STREET,
BOSTON, MASS.

Misijos Pranešimas.

LIETUVOS ATSTOVY- BĖS PRANEŠIMAS.

Vasario 10 dieną š. m. Amerikos Anglų laikraščiuose patilpo gana ilgas matomai oficialis pranešimas delei nepripažinimo Lietuvos Valstybės ir kitų mažųjų valstybių, kurios faktinai yra nuo Rusijos atsiskyrusios. Tame pranešime liko paskelbti du laišku Amerikos Vyriausybės (State Departamento) prie Egzekutyvio Amerikos Lietuvių Komiteto. Pabaigoj šio pranešimo pasakoma jog Amerikos Valdžia tokios pat politikos laikysis ir sulig kitų valstybių.

Šiame pranešime viena gera pusė, jog Lietuvos valstybės pripažinimo klausimas liko ištumtas pirmo eilės. Matomai jis yra pribrėndęs. Paskelbtieji laišku primena apie tai, kaip į mūsų valstybę buvo pirmiau žiūrėta, bet gyvenimas bėga ir apie tai kaip bus toliau, nieko aiškaus nepasakoma. Mes tvirtai tikime jog susilausime laisvų visai kito turinio. Kad tai vėliau galėtų atsitikti, reikia visai nenustojus vilties, dar tvirčiau dirbti. Visas pripažinimo dalykas pridera nuo pačių Lietuvių ir jeigu tasai Lietuvos žmonių balsas yra ir bus tvirtas, jis bus, be jokios abejonės, išklausytas. Vieną sykį iškėlė savo vėliavą, turime ją ginti, ginti amžinai. Todėl nei ant valandėlės tenkelista abejonė Lietuvių širdyse. Mēs esame tvirti—visa teisė su mumis.

VILEIŠIS,
Generalis Lietuvos Atstovas

TEINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduoliai gali gauti, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalauti per laiškus, o aš prisijūsiu per ekspresą.

K. SIDLAUSKAS,
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamp. C St.,
South Boston, Mass.
Tel. S. Boston 21014 ir 21013

Pranas Raulinaitis iš Sasnovos par., Marijampolės apskr. paieško savo brolių: Vlodo Raulinaičio (pradžioj karo gyvenusio Mahanoy City, Pa.) ir Stasio Raulinaičio (gyv. Detroit, Mich.) Prašo jų pačių, jų šeimynos, giminių, draugų ar pažįstamų jam pranešti šiuo adresu: **Fribourg, Suisse, Albertinum, Lituania.** Iš kalno taria širdingą ačiū. Pranešu broliams, kad mūsų namiškiai sveiki, gyvi ir laukia žinių."

NEW YORK IR NEW JERSEYS APSKRIČIO VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. P. Pelutis,
88 Warwick St.
Newark, N. J.
Vice-pirm. A. Kazlas,
56 New York Ave.,
Newark, N. J.
Rašt. Aug. J. Dymta,
456-458 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Organizatorius F. Savickas,
238 Pine St.,
Elizabeth, N. J.

Kitų organizatorių nepaskelbin, nes neturiu jų antraščių.

Lietuvos atstovo kalba buvo priimta gausiu delynu plokštimu. Katalikų Federacija tolymesniam savo posėdyje užgryrė Lietuvos Laisvės paskolą, pasižadėdama ją remti. Buvo paskui padaryta keleta pastabų delei to, kas reikia padaryti, kad paskola eitų sparčiai, bet pamatiniai visi buvo už paskolos rėmimą.

*Lietuvos Misijos
Informacijos Skyrius.*

PAGELBĖKIME LIETUVAI PIRKDAMI LIETUVOS PAŠTO ŽENKLUS.

Geriausias būdas pasiuntimo pinigų Lietuvon, tai Lietuvos Pašto ženklai (markės), kurios yra atvežtos iš Lietuvos, kad amerikiečiai nusipirktų galėtų nusiųsti saviems ne tik del laišku, bet ir didesnę sumą, pinigų vietoje.

Kiekvienas perkantis Lietuvos Pašto ženklų nemažiau kaip už 5 auksinus (\$1.25) gaus na palūdių, kurį nusiųstus Lietuvon kartu su Pašto ženklu, Lietuvos Valdžia pakeis gyvais pinigais, Pašto arba Išimės stotyse.

Paštaženkliai yra šitokių kainų: po 10, 15, 20, 30, 40, 50 ir 60 skatiku, taipgi po 3 ir po 5 auksinus viena. (100 skatiku sudaro auksiną). Parsiduoda po 25 centus už auksiną.

Lietuvos Pašto ženklai parsiduos tik iki 31 d. kovo, 1920 m. Mažiau kaip už vieną dolerį markių nesiunčiame.

Reikalaukite vietiniuose T. Fondo skyriuose arba pas centro sekretorių.

K. J. Krušinskas,
456 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Akys nemato kas priešais yra, kuomet protas užimtas kitais reikalais.

Draugai virsta priešais, ir priešai susitaiko.

LIETUVOS RAUDONOJO KRYŽIAUS REMEJŲ KAMPĖLIS.

Dovanų reikale.

Daugumas yra laisvų gauta iš Liet. Raud. Kryž. Remejų skyrių su prašymais prisijungti jiems Lietuvos kareiviams dovanoms baksiukus, bet esant dabartiniu laiku New Yorke blogam orui, kompanija dirbanti juos aiškina, kad negalinti suspėti netik mums, bet ir kitiems, pagal kontraktą padaryti. New Yorko miesto komunikacija yra visai prasta, kad kaikiuriose vietose negalime net prieiti. Tai-gi visų skyrių, kurie yra prisijungę užsakymus, prašome kantrybės. Kaip tik tuos baksiukus gausime, tuojau juos pagal reikalavimą ir pasiūsim.

Kaikiurie paaiškinimai.

Daugumas Liet. Raud. Kr. Rem. skyrių klausia kokio didumo bus tie kareiviams dovanoms baksiukai. Taigi dar sykį paaiškiname, kad jie bus poperiniai. Ilgio bus 8 coliai, pločio 6 coliai ir aukščio 3 coliai. Kada tie baksiukai bus supakuoti, tai reikės juos sudėti į medines skryniais, 2 pėdų pločio, 2 pėdų aukščio ir 3 pėdų ilgio ir jas kaip galima greitai prisijungti Centran.

Būtų gerai, kad kiekvienas aukotojas vietoje dėti vilnonės pirštines, indėtų porą šmotelių muilo, nes dabartiniu laiku kaip kartas Lietuvoje ir yra sunku gauti pastarojo.

Pirmieji visada pirmi.

Pagarsinus rinkimą dovanų Lietuvos kareiviams ir pasiuntus skyriams paraginimus, kad pradėtų darbą, tai nuo jų skyrių, kurie visada su mielu noru darbuojasi tuojau gauta atsakymai su prašymu prisijungti jiems po kelis šimtus baksiukų, gi kurios kolonijos artai del gėdos arba delto, kad jų kas nepavadinų neveiklomis, dirba liginai priverstos prie labdarystės darbo, iki šiol dar nėra davusios jokios žinios. Kaikiurios jų ir tai didelių lietuvių, nėra dar nieko

nuveikusios tėvynės vargulių šelpimui. Tai-gi jas ir kviečiame prie taip garbingo darbo tuojau nieko nelaukiant prisidėti. Nenorime mes tų kolonijų išvardyti, nes tikimės, kad jos susipras ir prisidės prie nešimo pašalpos mūsų broliams ir sesutėms Lietuvoje.

Gauti Pinigai.

Bėgyje pereitų trijų savaitių gauta pinigai iš sekančių lietuvių kolonijų:

Waterbury, Conn.	\$75.00
Chicago Heights, Ill.	300.00
Brooklyn, N. Y.	2532.56
Chicago, Ill. NS.	42.48
Chicago, Ill. 18 st.	41.47
New York, N. Y.	132.00
Chicago, Ill. N. S.	44.00
Norwood, Mass.	33.45
Nashua, N. H.	30.00
Milwaukee, Wis.	290.00
Camp Holabird, Md.	50.00
Aurora, Ill.	15.00
Duquesne, Pa.	200.00
Pittsburgh, Pa.	500.00
Westville, Ill.	100.00
Reading, Pa.	58.55
Baltimore, Md.	200.50
Pittsburgh, Pa.	196.50
Henry, W. Va.	20.00
Duquesne, Pa.	100.00
Chester, Pa.	50.00
C. Brooklyn, N. Y.	35.00
Gary, Ind.	52.65
Racine, Wis.	60.00
Elizabeth, N. J.	200.00
Westernport, Md.	22.00
Niagara Falls, N. Y.	147.00
Rochester, N. Y.	356.60
Cementon Green, N. Y.	2.00
Collinsville, Ill.	30.00

Visais Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Remejų Draugijos reikalais visuomet kreipkitės pas

J. Tumasonis,
Liet. Raud. Kr. Rem.
Sekretorius,

456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Karė prieš ydas, taika su asmenimis.

Geras prakalbininkas, bet blogas žmogus.

Paieškau Vinea Stakevičiaus ir pažįstamų, suv. rėd., Višakio Rudos parap., Jankų valšt., Pilypų kaimo. Pirmiau gyvenę apie Tyrone, Pa. Meldžiu atsiųskiti arba žinančių apie jį pranešti.
Andrius Maksvytis,
Box 347
Millinocket, Me.

Ben-Hur

ISTORIŠKA APYSAKA IS JEZAUS KRISTAUS LAIKU.

Su puikiais drobės aparais tik \$1.50
Toji istoriška apysaka yra išversta visose kalbose ir begalo visų branginama. Mes lietuviui ir-gi privalome branginti ir savo namuose turėti.
BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapiu ir apie šimtą įvairių paveikslėlių.

KAS JOJE YRA?

Joje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. Jėzus užgimimą. Tolius rasi apie užgimimą, gyvenimą ir t. t.

KAS BUVO BEN-HUR?

Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku garsingi vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžijavimo vietą Baltazarą, Esterą ir du Galiliečius.
Mes kiekvienam "DARBININKO" skaitytojui pasiūlome tą knygą įsigyti, nes kainuoja tik \$1.50 ir užtikrinam, kad būsite užganėdinti ir dar savo draugams patarsite nusipirkti.

Pasiskubinkite su užsakymu, nes tokios knygos greit pasiduoda ir gali jų netekti. Pinigus siųskite "money order" arba registruotame laiške šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242-244 W. Broadway, So. Boston, 27, Mass.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spėkas; turedamas neaišką mintį ir nusilpnėtą kūną; pasibodis imant vaistus dėl padidina veikimo ir vaistus svaiginančius, bandyk Nuga-Tone ir persitikirk kaip greitai laiku jausiesi visai naują žmogų! Devynis iš dešimties visu žmogaus ligų, tokių kaip blogas apetitas, neguodulavimas viduriu, gasai ir išpučiai, užkėlimas skilvės, tulžinis, anemija, karštiniai reumatizmo, skausmai galvos, neuralgija, stoka energijos, nusilpnėjimas nervų ir nerakėjimas miegoti, paeina nuo stoka nervų pajėgų, skito vandeniuoto kraujo ir neužkėlimas kraujotakos kraujo.

Kolna dalis kūno ir kolna jo veikime remiasi ant nervų pajėgų, kurios didžiausią užlaiką geram stovijui pilvą, inkstus ir grobus, širdies plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnėto nervo ir abeino sunaikinimo kūno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš ašonių brandu, sveikata duandniu sudėtinia vaistu, rekomenduoti ir nurodyti per carsingus gydytojus. Yra jie ypačingai maistingi ir Geletz ir Fosfor-maistus del Kraujo ir Nervų.

Nuga-Tone priduoda gyvybę jėkoms, pastiprin grobus teip, jog je tuštinae reguliškai. Atsavin inkstus, išvara laukui nuodines atmas. Niera daugiasu gazu ir suputimu, niera smirdančio kvapo ar apvikioto lietuviui! Nuga-Tone duos Jums stebuklingą sveikatą, giara suuomulavimas tvirtus nervus ir kieta pastiprinta miega. Nuga-Tone sustiprin kraujo ir pagerins cirkulavimo jo, priduos raudo-numo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rastus vyrus ir sveikesnes ir pulkones moteres. Nuga-Tone netalpin savyj jokių miedamu ar daromu paprote vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvikioti cukrum, priimmo skoni ir vartuoti galima be jokio neparankumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sau pretelem.

MUSU ABSOLUTIŠKA GVARANCIA: Prekė Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už konkute. Kožna konkute talpina devynis dešimtis (90) piliulu, arba vieno miniai gydymo. Galite pirkti šies konkute, arba šiesius menesius gydymo už penkis (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganėdintas pasėmiu, sugrąžink konkute ir pilus, o mes umi sugrąžinsime jus pinigais. Negalite prapildyti vieną centą. Mes imame riziką.

PRISIUSK SAVĄ PASTELIAVIMO ANT TŲ KUPONĄ.

National Laboratory, L. 22-537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gerbiamieji: Idedu čionais \$..... ir mieldžiui prisiusti man..... konk* Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

Nepaprasta Proga

Amerikos Lietuviams!

Lietuvos Atstatymo Bendrovė Pasiulo ant Pardavimo

5000 šėrų

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko

Lietuvos Pramonės ir Prekybos Bankas Kaune yra vienintėlis Lietuvių Bankas sutvertas pramonės ir prekybos tikslams.

Lietuvos Valstybė valdo 2,500 šėrų ir turi atstovą direktoriute, kuris prižiūri banko veikimą.

L. Pramonės ir Prekybos Bankas nepaprastai greitai ir pasekmingai auga ir bujoja ir jau turi savo korespondentais užsieniuose sekančias įstai-gas:

- 1) Kopenhagene—Privat Bank;
- 2) Stockholme—Enskilda Bank;
- 3) Berlyne—Bank Fnr Handel und Industrie;
- 4) Lausanne—(Šveicarijoje)—Banque Federale; ir
- 5) New Yorke—Lietuvos Atstatymo Bendrovė.

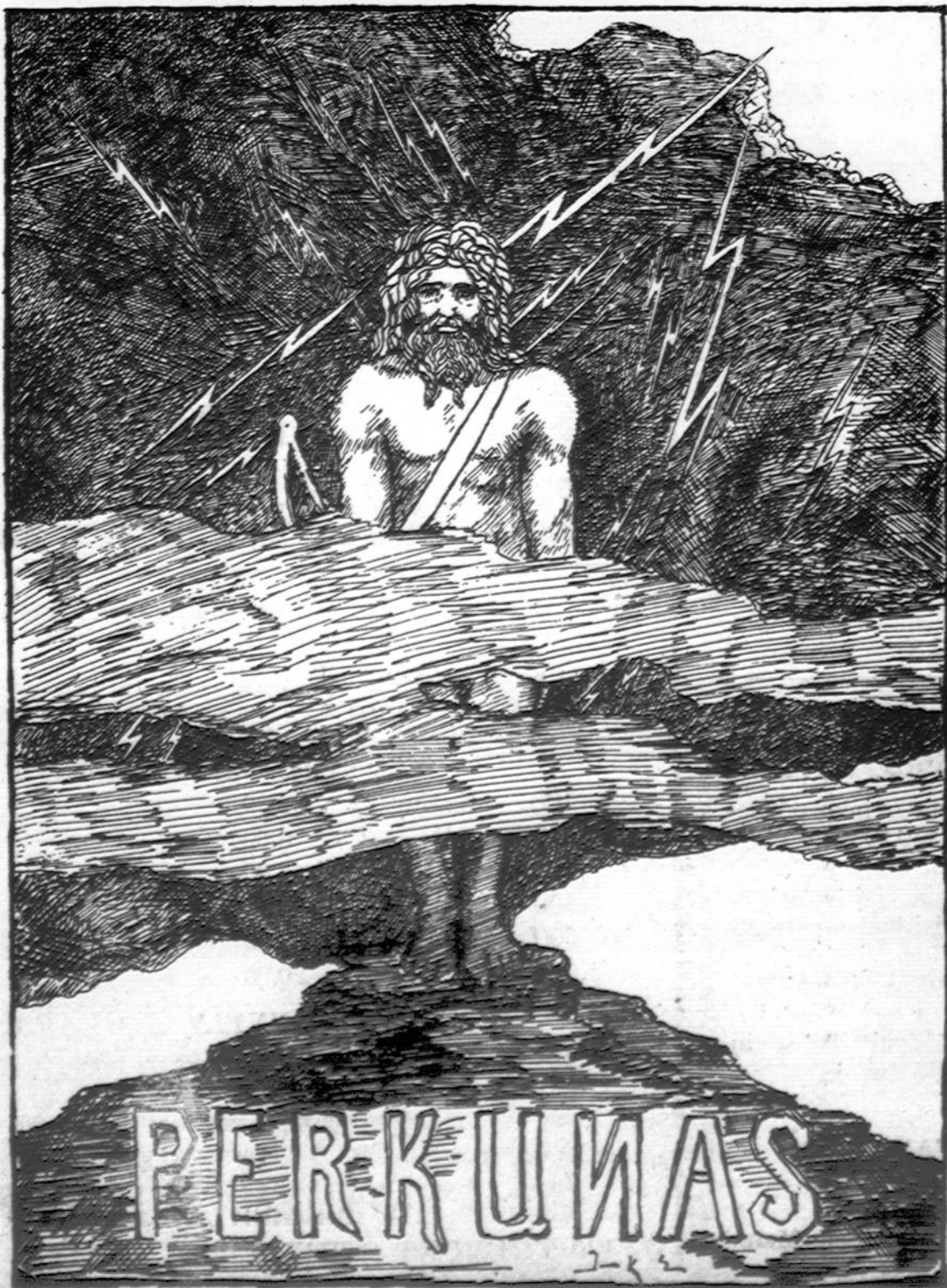
Per L. Pramonės ir Prekybos Banko skyrius yra siunčiami pinigai iš visų šalių Lietuvon.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė L. Pramonės ir Prekybos Banke valdo 2,500 šėrų ir turi du atstovų direktoriute.

Stokite į eiles su Lietuvos Valstybe ir su Lietuvos Atstatymo Bendrove ir pirkite tiek Lietuvos Pramonės ir Prekybos Banko šėrų, kiek tik išgalite. Skubinkitės, nes tik 5,000 šėrų turime.

Lithuanian Development Corporation

294 Eight Ave. and 25th St., New York, N. Y.

JAU TUOJ TRENS "PERKUNAS" NO. 2. ĮSIGYK NUO PIRMO NUMERIO.

METAMS \$1.50, PAVIENIAIS NUMERIAIS 15 CENTŲ. ADRESAS: "PER-

KUNAS," PUB. CO., 206 CARDONI AVE., DETROIT, MICH.

Margumynai

MISLIS (Atbalsis).

Kad "aš" tik kūną žmogaus turėčiau,
Išvien, keliauti visur galėčiau;
Nes iš manęs kalbų tiek byra,
Kiek tik šiam pasauliui jų yra.
Jau seniai visaip kalbėti aš moku;
Visokių tautų kalbas, tokių ar tokių.
Visiems pritariu ir atsakysiu.
Išpėkie, kas "aš?" tavęs prašysiu.

J. V. Kovas.

TĖVYNĖN.

Leiskit į tėvynę,
Leiskit pas savus!
Ten pradžiugs krūtinė,
Atgaivins jausmus!
Pirm, negu aušrelė
Skaisti užtekės, —
Mūsų ten dainelė
Skardžiai suskambės.
Čia jausmai mūs žūva,
Kalinė širdis...
Leiskit į Lietuvą —
Akys ten nušvis!
Svetima padangė
Nemalon, ne!..
Tėviškę mes brangią
Rogim vis sapne...
Leiskit į tėvynę,
Leiskit pas savus!
Ten pradžiugs krūtinė,
Atgaivins jausmus!..

ŽIEMOS NAKTIS.

Seniai nusileido
Saulutė šviesioji,
Atėjo naktelė
Šalta, ta tamsioji.
Tik sušvilpė vėjas,
Langai subraškėjo,
Ir viesula šiaudus,
Taršyti pradėjo.

TARSI, TO TIK REIKĖJO.

Mikas rugių pasisėjo,
Pati rėkia: vikiai! —
— Ką darysiu angelėli,
Tegu bus ir vikiai. —
Mikas žirnių pasisėjo,
Pati šaukia: Grikiai!
— Ką darysiu balandėlė,
Tegu bus ir grikiai. —
Mikas žuvų pažvejojo,
Pati sako: — Varlės!
— Ką darysiu lakštutėlė,
Tegu bus ir varlės. —
Mikas uogų prisirinko,
Pati sako: — Skirpstai!
— Ką darysiu gegužėlė,
Tegu bus ir skirpstai. —
Miką, visaip, prisimynus
Jo pati sokino,
Bet ir Mikas susipratęs
Pačią pamokino.
Sako: — Bracia, jei nenori
Mano duonos valgyt,
Tad pradėsiu aš tau žandus,
Su brūzgulių skaldyt!..
Tarsi, to tik ir reikėjo...
Mikas apmalšino.
Ir prie liubos baldų plauti
Pačią pasodino.

J. V. K...s.

Aš tau sakiau ir sakysiu,
N'ink pačios spalvuotos,
Kurios nosis ir veidelis
Su dažais nuklotas.
Ir mėlynais ir raudonais,
Veidai aplipyti,
O blakstienai pajudavę
Suodžiais nudažyti.
Pabaltavę kalkių dulkės,
Visą burną dengia;
Juk prie tokios prisiglausti,
Net ir širdis vengia.
Tokia nebus — ištikima
Namų gaspadinė,
Kuri gymį su spalvomis
Esti pagadinus.

J. V. Šešupė.

SUMANUS ATSAKYMAS.

Jurbarko mokykloje, aug-
štesniuose skyriuose mokiniams
mokytojas uždavė lekcijas iš
geografijos, apie Europą.
Ant rytojaus kada prasidė-
jo lekcijų kvotimas, Sausbalių
Juozukas nyč nieko neatsakė,
nebuvo priėmęs lekcijos Ta-
da mokytojas rūšiai baudė už
neprisirengimą gerai lekcijų,
ir tinginiu išvadino, ir sako:
— Sausbalių Juozuk, dide-
lis iš tavęs tinginys, kad lek-
cijos neprisirengi ir nemoki at-
sakyti. Ką-gi veikia vakar
vakare?.. — Paklausė moky-
tojas.
— Mokinausi visą vakarą ir
maščiau. Galop man mintis
atėjo, kad bereikalo mokyti
dabartiniam laikui Europos is-
toriją, kadangi nežinia kokis
bus Europos žemlapis ateityje.
— Rimtai vaikas atsakė.
Mokytojas tik galvą pasika-
sė, ir jis nieko nepasakė prie
Juozuko pasiaiškinimo.

J. V. Kovas.

MOKYKLOJE.

Mokytojas, ponas Rungas,
sykį paklausė vaikų:
— Na, tu, Tupkuti, pasa-
kyk, katraš čia mokykloje tin-
giničiausias?
— Nežinau. — Tykiai vai-
kas atsakė.
— Nežinau!.. Na, jeigu
čia kurie nesimokina, nerašo,
kurie dairoi į šalis, ir nieko
neveikia.
— Nugi, tai ponas mokyto-
jas taip daro. — Vaikas nesu-
pradamas atsakė.

J. V. K...s.

AIŠKIAI PASAKYTA.

Rungų močiutė bandė jau-
nų savo anūkė, kad ji negra-
žiai pasielgė susitikus savo te-
tą, mat, dar kai kada ir kvai-
la pavadina, ir sako:
— Nastute, ar tai gražu ši-
taip tau pasielgti?
— Močiute, ką-gi aš negra-
žiai darau?
— Nugi, Blusonių tetutė, tu
anuosyk kvaila pavadinai!..
Ar apgailestauji už tokį netin-
kamą išsitirimą? — Rungienė
paklausė.
— Kur-gi neapgailestausi, o
ypatingai kad tetutė kvaila y-
ra.
— Tai tu ir vėl tą patį at-
kartoji.
— Taip močiute; labai gai-
la kad teta kvaila. — Rimtai
atsakė mergaitė.

J. V. Šešupė.

Neužpelnytą pagyrimą kenkia.

Gerą daiktą gali paan-
trinti, net patretinti.

Geri įstatymai yra pasek-
mė blogų darbų.

Gailėtis niekadėjo reiškia,
kenkti geriems.

Pagelba suteikta geram
žmogui nebus užmiršta.

BATAI IR ŽMONIJA.

Vienas mokslineis pasako-
ja apie panašumą bato (čeba-
to) ir žmonijos, šitaip:

Batas, turi padus, — žmo-
nės taip-pat. Bet skirtumas y-
ra tokis: jei bato prasimynė
padas, gali uždėti kitą, o žmo-
gaus jei prasimynė padas, lie-
ka amžina skylė.

Batas, turi pasekimą arba
pamėgdžiojimą "versio," — o
žmonių yra tokių, kurie visu
kuom panašūs yra versiams.

Batus, dažnai reikia tepti
pritaikytu tepalu, kad būtų
švarūs. — Žmonės taip-pat, y-
pač gražioji pavadinta karta
žmonių, tepa savo veidus ir ki-
tas dalis kūno, kad būtų ne-
švarūs, apsielvė, apdulkeję.

Batai turi ausis, — žmonės
taip-pat; naudojamos yra vie-
nai: batų už ausies traukia ant
kojos, — o žmonių už ausies
traukia, kad pastatytų ant ko-
jų.

Batai, dažnai būna purvini,
blogame padėjime. — Žmonės
taip-pat, daugumas voliojasi
po purvyną, ypač kurie svai-
galais savo protą temdina.

Batai, kai kada spaudžia,
arba trina, — žmonės taip-pat,
viens kitą spaudžia, dažnai
viens kitą trina; vieni džiau-
giasi, antri dejuoja.

Batai, būna storodžiai, stors-
kūriai, — žmonės taip-pat, es-
ti storžieviai, neapsitašę.

Batai, kai kuomet guli ne-
nuvalyti, — žmonių labai daug
yra neapsivaliusių.

Išties, kad batai yra arti
puanašumui, kaikiuriems žmo-
nėms.

J. V. Kovas.

NESUPRATO.

Kartą Pupkis nusivėdė savo
draugą į dirbtuvę, kuris pir-
mu kartu tik tebuvo pamatęs
dirbtuvės mašiną ir klausia:
— Ratai sukasi, tai sukasi
smarkiai, bet pasakyk drange,
ko taip cypia ta mašina? Pa-
klausk draugas.

— Žioplai iš tavęs ir tiek. —
Pasididžiudamas Pupkis pa-
sakė.

— Kaip tai žioplai?
— Nugi, veizdėk! Jeigu tau
tiek ratų reiktų sukėti, tai dar
labiau cypitum.

NEI VIENA...

Prie vakaro atvangos, šne-
kučiavo prieangy trys mergi-
nos, ir vienas vaikas; išto-
lo buvo girdėti jų malonus kle-
gėsis, linksmy kalbų.

Viena iš merginų, duoda
tam vaikui obuolį, ir sako:
— Na, Juozuk, perplauk šį
obuolį, pusę tu suvalgyk, o pu-
sę duok mums kuriai iš tri-
jų, kur tau gražiausia. —

Vaikinas suvalgė savo dalį,
ir pažiūrėjęs į merginas, su-
valgė ir antrą dalį.

Merginos jautėsi, kad jos
nei viena Juozui nebuvo gra-
ži.

J. V. K...s.

TIKRAS ATSAKYMAS.

Alksnėnų mokykloje, kartą
mokytojas Kupronis klausia iš
didesniųjų vaikų:

— Na, kuris man atsakys?..
Žuvis balsą ar tur, ar ne?

Vaikai lyg susimaišė, vieni
sako netur, kiti sako tur.

— Na, tu Kankaliuk pasa-
kyk, ar girdėjai kada žuvies
balsą? — Paklausė mokytojas.

— Negirdėjau, ponas moky-
tojas. Bet aš turiu vieną pa-
stąbą. Po vandeniu palindęs

ir mokytojas negalėtų giedoti.
Patylom visi apsvaistę tą
dalyką, ir užsibaigė klau-
simas.

J. V. Šešupė.

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

Iš New Britain, Conn. B. Ma-
tulevičiūtė gavo laišką nuo moti-
nos, Suvalkų rėd., Seinų apskr.,
Budviečio parap. Rašo:

Numylėta dukrelė Broniute
aš motinėle esu gyva, kurios pa-
ieškai per laišką. Mes gavom
nuo tavęs laišką vieną ir atgal tau
rašėm. antrą laišką gavom per
kunigą J. Grajauską, trečią per
kunigą K. Radušį, Budviečio kle-
boną. Esu dėkinga, kad manę
neužmiršai. Pasiilgau jums vi-
sų vaikeliai, užpuolė mus nelai-
minga karė, kuri ir dabar siau-
čia. Užpildinėja mus tėvynę vi-
soki neprieteliai ir Dievas žino
kaip bus toliau. Priekintėjom
daug išgausių ir baimės nuo suvių
ir kareivių, visokios ligos plati-
nas. Buvom išvaryti per penkias
savaites iš namų, sugrįžę radom
išnaikinta javus ir viską. Kad
tu dukrelė butum mačius kas da-
rėsi, tai ne kartą but prisėję ap-
alpti.

Dabar Lietuvoj žmonės visai
kitoki. Prapuolė meilė, išsila-
tino neapikanta, išnyko tei-
bė, prasiplatino apgavystė: viskas
brangu, vienas nuo kito lupa
kiek galėdami. Pereitą metų ru-
gių kartis buvo 200 rub., dabar
kaip sulaukėm naujų tai 100 rub.
Matarijos aršinas 70 rub., pras-
tos mat. 25 rub. Arklys 3,000,
karvė 1,500. Ukininkai, kurie tu-
ri rugių parduot tai tur biednas
žmogus labai prisigerint, kad gau-
ty nusipirkti, prasimanė daryti
degtinę, kuri neša didesnį pelną.
Nors valdžia draudžia, bet jie
nepaiso. Negaliu aprašyti kas de-
dasi Lietuvoj, karė nesibaigia ir
Dievas žino kada sulauksim ramiai
pagyventi.

Maža sesers mergaitė 8 metų
štai ką rašo: Numylėta tetute,
aš Mikasikė Kazlauskytė atsi-
saukiu į jus, jog aš jau paaugau,
einu į mokyklą, vasarą einu į
Budvietį per atlaisdus gelelių bar-
styti, bet man tetuke šlebutis ir
raiškio truksta, nes vieną tetu-
rėjan tai jau išaugau. Trys me-
tai kai barstau, malonėčiau, kad
man prisistumtė jeigu galima.
Karė pas mus viską išnaikino, kad
negalima gauti nei nusipirkti.

Viso gero velijanti

M. Kazlauskytė.

Juozapas Šimuliuinas, Lietuvos
kareivis rašo broliui Jurgiui Ši-
muliui:

Aš tarnauju Lietuvos kariuo-
menė, namie liko motina ir du
broliu, tėvelis mirė 1915 metais.
1914 m. brolių Povilą paėmė į rusų
kariuomenę, apie jį nieko negir-
dim, gal žuvs?

Mane pašaukė į kariuomenę
1919 m., 4 d. birželio, ik šiam
laikui esu sveikas, tik nelinks-
mas, nes mūsų tėvynę iš visų pu-
sių apniko priešai ir nori, kad
mes ir vėl jiems vergautumėm.

Lietuvos kareiviai pasirengę
mirti už tėvynę ir nepasiduos. Iš
vienos pusės lenda į Lietuvą rusų
bolševikai, iš kitos pusės lenkų
legionai, ponų nusaundyti, tre-
čias priešas tai vokiečiai kolėkai-
niai. Dabar aš stoviu ant lenkų
fronto ir kariauju prieš lenkus.

Su šiuom laiškų prisunčiu savo
fotografiją, matysi kaip aš atro-
dau, ir nors esu suvargęs, bet
drąsiai ginu savo tėvynę nuo prie-
šų. Visą nuotrauką išmokau basas
ir nuplyšęs. Dabar gavau drabu-
žius. Mielas broli, išvažiudamas
palikai mane mažą piemenu-

ką, dabar esu kareivis Neprigul-
mingos Lietuvos ir džiaugiuosi iš
to, kad ginu savo tėvynę, už ku-
rią nesigailiu nei vargo, nei savo
gyvybės.

Prisiųsk man savo fotografiją
ir pasiųsk lietuviškų laikraščių iš
Ameriko.

Sudiev mano mielas broli. Ma-
no adresas:

Veikiančioji armija,

Atskira Sapierų kuopa,
Juozapas Šimuliuinas.

Jurgis Linkus, Newark, N. J.
gavo laišką nuo pusbrolio Petro
Uščilos, Suvalkų rėd., Punsko
valst., Kreivenų kaimo. Rašo:

Pranešu tau mielas broli, kad
laišką nuo tavęs apturėjom, ku-
ris buvo rašytas 22 d. liepos pe-
reitų metų, jis buvo nuvežtas į
Lenkiją, todėl taip ilgai negavau.
Perskaitęs laišką neužmigau per
visą naktį. Suėjo 5 metai kaip
mūsų tėvelis mirė o čia vėl beska-
itydamas laišką randu, kad ir Jo-
nas mirė ir likau vienas. Brangus
broli, laike karės daug vargo
panešiau. Jurgi sumušė vo-
kiečiai, kuris pasigėręs 18 d. mi-
rė. Ona buvo išteikėjusi už Ma-
kavičiaus, jau bus 3 metai po
Velykų kaip mirė, paliko 3 vai-
kučius, ir mus 3 vaikai mirė lai-
ke karės. Kaip klausai apie savo
uošvius, tai jie mirė abu vienu
sykiu. Pasirgo abudu 2 savaiti,
uošvė mirė, nuvežė palaidoti į
Punską, sugrįžė rado ir uošvį mi-
rusį. Pereitus metus Punsko pa-
papijų mirė 280 žmonių. Mirė
Gavenas, Vincas Agurkis ir Mo-
tiejus Slaužis, visi jauni vyrai ir
paliko jaunas pačules.

1914 ir 15 metais buvau 2 kar-
tu pašauktas į rusų kariuomenę,
tai vos išsisukau pertai ir vargo
daug panešiau. Rusai paėmė 2
arkius ir gyvulių išplovė prieš
išėjimą, vokiečiai dar blogiau
pasielgė, paėmė 7 arklius, 5 na-
mie augintus ir 2 pirktus be jokios
atlyginimo ir dar kontribucijos
reikėjo užsimokėti 500 mar.. Li-
ko mums 2 karvės, iš kartų ir
dabar maitinamės ir vienas šunias,
už kurį reikėjo užmokėti 30
markių. Pradėjom kiek liuosiau
kvėpuot, kaip štai ir vėl užslinko
juodas debesys. Lenkai, už vi-
sus blogiausiai okupantai ima viską
be atlyginimo...

Benevičius gavo laišką nuo bro-
lio Juozo Benevičiaus. Tarp kit-
ko rašo:
Du sunus paimti į kariuomenę.
Joną paėmė gegužio mėn. o Alek-
sandrą lapkričio. Jonas už maši-
nistą atskiroj gelžkelio kuopoj, o
Aleks. pėstininkuos prie kulkosvi-
džių, namie liko 6 mažai vaikai, aš
ligotas, dirbti mažai ką galiu.
Per karą daug bausių nelaimių ir
vargų iškentėjom. Vokiečiams u-
žėmus Kauną iš mus atėmė ark-
lį, už kurį buvau mokėjęs 150 ru-
blių, jie paėmė be pinigų. Pe-
reitais metais bėgant vokiečiams
pirkau kitą, mokėjau 800 rub.
Per žiemą šėriau, pavasarį pa-
dvėdė ir dabar neturiu arklio. Da-
bar už arklį moka 2,000 arba 3,000
ir daugiau rub. Pereitą žiemą
mus užpuolė plėšikai ir norėjo vi-
sus iššaudyti, vos atsiprašėm, kad
gyvus paliktų. Kada vokiečiai
ėmė Kauną, aš su visa šeima
gyvenau Aleksote. Kulipkoms du-
giant mes slėpėmės po tiltais ir į
duobes, Dievas sergėjo, visa še-
ima likom sveiki. Visų perken-
tėtų vargų negaliu Tamstom apra-
šyti. Sirdingai ašiu už jus lai-
kelį, mes labai džiaugiamės su-
laukė. Meldžiam tankiai rašyti ir
mes stengsimės jum šį tą parašy-
ti. Viso gero velijantis, su pagar-
ba M. Benevičius.

Petras ir Adom. Ciekevičiai ga-
vo laišką nuo motinos ir brolių
Feliuko ir Levuko. Rašo:

Jūsų laišką gavom, už kurį
tariam sirdingai ačiū. Mes esam
sveiki ir gyvi. Šiuom laiku mūsų
gyvenimas nepavydėtinas, todėl
kad mes dabar gyvenam po palio-
kais. Sunku buvo gyventi po
vokiečiais, bet po lenkais dešimtis
kartų yra sunkiau, jie čia užėjo
visai pliki, tai dabar jei tik pa-
gauna žmogų ant kelio apsieregu-
sį, tuojais jį nuplė, o kuris ne-
nor duoti savo drabužių, tą bai-
siai sumušia arba ir kinžalą šonan
įveria, apkrovė baisiausiom mo-
kestimi ir prisakė duoti javų nuo

dešimtinės po 4 pudus ir po 40 pu-
dų bulvių nuo dešimtinės, taip,
kad nei joks ukininkas negalės
tiek duoti, nežinom kaip toliau
reikės gyventi, be to dar baisiau-
sia areštuoja žmones, sodina ka-
lėjiman arba areštuotus varo an-
glių kasyklosna. Neseniai buvo su-
areštavę Joną Sabaitį ir Andrių
Ciekevičių, Andrius pabėgo į lie-
tuvų pusę, o Sabaitį paleido, tai
matot koki geri ir garsus savo
darbais lenkai.

Prašome kaip rašysit kitą lai-
šką aprašyti viską smulkiai.
Sveikinam Juozą Ciekevičių ir
klausiam kodėl jisai nieko nerašo.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

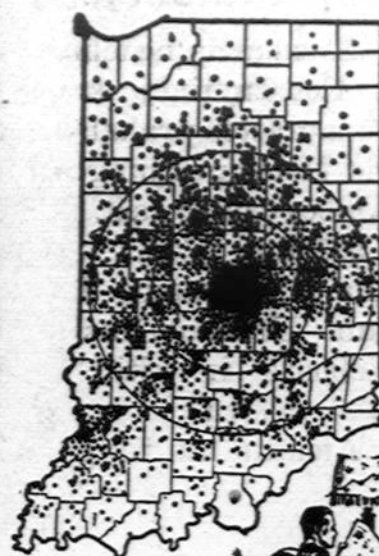
Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

"Darbininke"
apart žinių telpa
naudingų straip-
snių, eilių ir tt.

"DARBININKAS" patenkina savo skai-
tytojus dar ir tuomi, kad gaunamas paskirtame
laike.

"DARBININKAS" tinka kiekvienam lie-
tuviui ir lietuvaitei nuo paprasčiausio darbinin-
ko iki augščiausio pakilusio inteligento.

"DARBININKAS" yra, pirmoje vietoje
darbo žmonių užtarėjas.

"DARBININKA" leidžia darbo žmonės
susisipietę į Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

"DARBININKAS" eina 3 sykius į savi-
tę: utarninkais, ketvergiais 4 pusl., ir subato-
mis 8 puslapių.

"Darbininko" prenumeratos kaina Suvenytose
Valstijose arba Amerikoje:

Metams 3 sykius į savaitę\$4.00
Pusei metų 3 sykius į savaitę\$2.25
Bostone ir apylinkė 3 sykius į savaitę5.00

Į Lietuvą arba Užrubežyje:

Metams 3 sykius į savaitę\$5.00
Pusei metų 3 sykius į savaitę\$2.75
Vieną sykį į savaitę metams\$2.50

Užsirašyk ir kitiems patark tą padaryti.
Prenumeratą ir pinigus "money orderiu"
arba čekiu siųsk šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242-244 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS.

SUSITIKIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE

1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA

TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:
PASALPOS\$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00
savaitėje.
POMIRTINĖS:\$150.00, \$250.00, \$500.00,
\$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų am-
žiaus.

Mėnesinės duoklės sulgy metų laike įsirašymo.
Siandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi;
todėl rašykis dabar — atsieis mažiau mokėti,
negu palaukus. Nelauk, kol pasens ir apsigirsi.

Konstituciją, mokesnių knygele, savaitinį laikraš-
tį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse
Amėrikos lietuvių kolonijose.

Susizink pas vietinės kuopos raštininką ir įsira-
šyk dabar. Jei tavo apylinkėje S. L. R. K. A.
kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvė-
rus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Cent-
ro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

dešimtinės po 4 pudus ir po 40 pu-
dų bulvių nuo dešimtinės, taip,
kad nei joks ukininkas negalės
tiek duoti, nežinom kaip toliau
reikės gyventi, be to dar baisiau-
sia areštuoja žmones, sodina ka-
lėjiman arba areštuotus varo an-
glių kasyklosna. Neseniai buvo su-
areštavę Joną Sabaitį ir Andrių
Ciekevičių, Andrius pabėgo į lie-
tuvų pusę, o Sabaitį paleido, tai
matot koki geri ir garsus savo
darbais lenkai.

Prašome kaip rašysit kitą lai-
šką aprašyti viską smulkiai.
Sveikinam Juozą Ciekevičių ir
klausiam kodėl jisai nieko nerašo.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Uolus pradžioj, atšalęs
pabaigoj.

Ką žmogus po prievarta
padaro, to negalima rokuoti
jo darbu.

Blogas darbas yra tikrai
blogas, kuomet inten.ja yra
bloga.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

Pirk bonus—bus namas.

VIETINĖS ŽINIOS.

Advokatas F. J. Kalinauskas išrūpino pasportus į Lietuvą šioms ypatoms: Adolfui Nivierai So. Boston, Jonui Krišniūnui su šeimyna Cambridge, Juozui Palaimai E. Walpole.

SO. BOSTONO VYČIŲ DOMAI!

Brangūs Vyčiai ir prijauniant katalikų visuomenę. Turim už priedermę pranešti kaip nariams taip ir visiems katalikams gyvenantiems Bostone ypač jaunimui, kad daugiau domos atkreiptų į L. Vyčių organizaciją ir pataptų jos nariais be jokio atidėliojimo.

Šiandieną Vyčiai užima labai svarbią rolę katalikų veikime. Pradedant nuo auklėjimo tvirtos valios, doros, patvaldytės, ne nuilstantio veikimo, pagarbos kitų, šaltai protavimo ir supratimo šių dienų politikos, kuri yra svarbi kiekvienam Lietuviui Katalikui.

Be jokio didžiavimosi galima sakyti, kad Vyčiai turi gabumus bile kokiame darbe. Laikraštis "Vytiš" vieną iš geriausių lietuviškų laikraščių Amerikoje ką ir Lietuvos spauda patvirtina. Tad reikalus priklauso prie L. Vyčių ir skaityti organą "Vytiš".

Dabar kyla klausimas ar galima pasilikti lėndrele, kuri nuo mažausio vėjalio linksta į tą pusę į kurią ją papučia. Jaunimas nepriguldamas prie geros organizacijos greitai paseka keliu visokių bedievybių, bolševizmo, ištvirkimo, savimeilės ir kitokių apgavimų vilgių.

O, ne! Doram jaunui bei jaunuolei tas ne pakeliui!

Mes lietuviai katalikai nenorim degeneracijos savo tautai, kokios Prancūzija susilaukė per neatbajimą ateinančios kartos jaunimo.

Visi tie, kurie užtraukė mokestis ir negaunat organo "Vytiš", tēmykit pranešimą Vyčių 17 kp. susirinkimo ir atėję užsimokėsit šių metų duokles ir vėl gausite organą "Vytiš", kuris yra kaip Kalėdinė žvaigždutė, tikras jaunimo kelrodėlis į progresą bei dorą gyvenimą. Jis užbėga kelią visokiems abejojantiems ir visokių klaidingų izmų apsiuostiems.

Išpildykite savo pareigą, atsivėsdami po vieną naują narį prirašyti prie Vyčių, o tuomi suversite stiprią moralę lietuvių visuomenę. Viskas prasideda nuo mažo o su laiku užauga į milžiną. Taip ir mes dorai auklėkime jaunimą o tauta bus laiminga. Kad tą atsiekus reikia butinai priklausyti prie Liet. Vyčių.

Bus didžiausia nelemė tautai, jei mes neatbosim kur žengia jaunimas ir leisme geltonai spaudai nurodint jaunuliams kelius, tai atsitiks tokia pat katastrofa, kokia naikina prancūzus.

Todel visi prie rimto darbo organizuoti jaunimą ir platinti organą "Vytiš".

Narys.

BE GALVŲ.

"Nuterioti Draugai" neteko galvų. Neturi nei gėdos. Pereitę nedėdienį M. Venis Municipal salė "prakalbos" pasakė, jog panedėlio vakare Lietuvių salė būsias susirinkimas, kur Kneizis, Romanas, Bagočius ir Ivaškevičius pasiūksinsia prieš visuomenę. Tuo tarpu Romanas po kolonijas važinėjasi su Bendrovės reikalais, o Kneizis visai nebuvo kviestas į tą panedėlio susirinkimą. Žmonės ėjo susirinkimam, manydami, jog kas rimto yra veikama. Atėję išgirdo pletkų, keiksmų, kokių savo gyvenime negirdėjo.

Ar-gi neatsipeikės tie "nuterioti draugai"?

TAIKA SU BOLŠEVIKAIŠ.

Iš Rygos pranešama, jog Rusijos bolševikų valdžia pasiūlė taiką Latvijai. Bet Latvijos valdžia laukia aiškesnio pasiūlymo ir be to savo nusistatymą taikys prie alijantų patarimų.

NEPAPRASTOS PRALKALBOS.

Ateinančią nedėlią vas. 22 d. Pobažnytinė salė bus nepaprastos prakalbos. Renigia Moterų Sąjungos 13 kp. Kalbės centro rašt. p-lė Ona Kašėtaitė, kun. Švagėdis, Montello lietuvių klebonas, kun. Urbonavičius vietinis klebonas ir kiti. Pradžią 7:30 val. vak.

Ateikite kas tik galite.

CAMBRIDGE, MASS.

Svarbios prakalbos bus vasario 23 d. (Washington Day) lietuvių bažnytinėje salėje. Prasidės 2-ą valandą po pietų, kalbės žymus kalbėtojas apie Lietuvos Liuvosybės Sąrug organizavimą ir jų reikalingumą. Taipgi per šias prakalbas bus tveriamas L. L. Sargų skyrus Cambridge'ui. Todel kiekvienas lietuvis yra kviečiamas atsilankyti ypatingai jaunai vyrai o labiausia visi ex-kareiviai prirašyti prie Liet. Liuvosybės Sargų skyrus.

Kviečia Rengėjai.

L. Vyčių 17 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 22 d. 3 val. po pietų nedėliojė. Šis susirinkimas yra labai svarbus, todėl kviečiame visus narius būtinai atsilankyti. Taipgi kurie dar esat neužsimokėję už 1920 m. nedėliojė pasiskubinti, nes išanksto yra siunčiama duoklė už organą ant visų metų.

Pirm. Z. Gurkluatė.

(Paskelbimas)

AUGŠČIAUSI MEDICINOS AUTORITETAI SUTINKA.

Visi žymiausi gydytojai sutinka su dr. Hare, Caspari ir Rusby, kurie tvirtina savo puikioje knygoje "Geriausio Tautinė Ligoninė": Cascara sagrađa yra skaitomą geriausių vaistų nuo paprasto vidurių užkietėjimo. Jis ne vien apvalo žarnas, bet dēlei savo kartumo veikia sudrūtinančiai, pataiso apetitą ir virškinimą ir nedaleidžia užkietėjimą, paprastai paeinantį nuo vartojimo panašių vaistų." Cascara žievė Californijos (skirpstanglio) tai vyriausia Trinerio Amerikinio Eliksiro iš Kartaus Vyno dalis. Kitos vaistų dalys dar geresnės ir iš to pilnai aišku delko Trinerio Amerikinis Eliksiras iš Kartaus Vyno yra pagarsėjęs plačiai kaip geriausias vaistas nuo visų pilvo paūručių. Pas savo aptekininką gausi taipgi Trinerio Angelica Bitter Tonic, Trinerio kosulio malšinotoja, Trinerio Linimentą ir kitas didei gelstančias Trinerio gyduoles. Joseph Triner Company, 1333-43 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Copyright, 1919 by Joseph Triner Co.)

Todel visi prie rimto darbo organizuoti jaunimą ir platinti organą "Vytiš".

Narys.

UŽSIRAŠYK LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

"KARIŠKIŲ ŽODIS" išeina Kaune — savaitinis — metams \$2.00, pusei metų \$1.00.

"LAISVĖ" Krikščionių Demokratų Partijos organas išeina Kaune — dienraštis — metams \$10.00, pusei metų \$5.00, 1 mėnesiui \$1.00.

Prenumeratas siųskite:

Lithuanian Sales Corporation,
414 Broadway,
Boston 27, Mass.

PAIEŠKOJIMAI IR REIKALAVIMAI.

Šis paieškojimų ir reikalavimų skyrus yra patarnavimui "Darbininko" skaitytojams, L. D. S. nariams ir prieteliams už labai mažą atlyginimą. Paieškojimų ir reikalavimų kainos L. D. S. nariams ir "Darbininko" skaitytojams 1 syki į metus už dyką, už 3 sykius \$1.00. Prieteliams už 3 sykius \$1.50.

Vargonininkas ieško vietos, prietės šios profesijos ilgametinė praktika. Malonėkit atsiųskite į "Darbininko" red. S. S.

Juozas Mažeika nuo Antošavos, Ieškau Stasio ir Feliciano Indrulių. Meldžiame atsiųskite šiuomi adresu: Chinese, Harbin, Diagonalnaya 398-9 J. Mažeika.

Gerb. "Darbininko" Redakcija! Šiuomi kreipiuosi į Tamstas nuolankiu prašymu įdėti savo laikraštį žemiau pduotąjį paieškojimą giminii bei pažįstamų, kurie nuo 5-6 metų neturėjo tikrinių žinių apie savo gimtąjį kampelį Lietuvoje bei savuosius:

"Busiu labai dėkingas tam, kurs į mano paieškojimą atsilieps šiuo antrašu: Italia Roma, piazza Margana 32-Maciulis; prieš karą buvo Chicago'je brolienai Keršuls Adomas iš Mičigini, Skapiškio par., Ukmergės apskr., be to Philadelphia, Pa buvo du brolii ir seserėčia su tėvais Kazlauskais iš Paneemunelio, Rokiškio apskr.

Kas apie juos žino, arba patįs įeigu tebegyvuoja, prašau labai atsiliepti nurodytu antrašu, suteiksiu jums daug įdomių žinių. Aš tuo tarpu esmi Romoje; rudėniop norėčiau važiuoti savuosius aplankyti, ir jiems ir jums naujų žinių parinkti, todėl laukiu Jūsų atsiliepiant."

Petras Maciulis.

"GYVASIS ROŽANČIUS"

"Darbininko" Knygyne galima gauti "Gyvojo Rožančiaus paslapčių. Atspaudinta kiekviena paslaptis atskirai ir visos 15 paslapčių į vieną knygutę. Kaina 15 centų. Užsisakydami pažymėkite kokių norite. Pinigus siųskite su užsakymu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

AR JAU GAVAI GRAŽIAUSĮ PASAULYJE KALENDORIŲ?

S. L. R. K. A. yra išleides puikiausį pasaulyje lietuvišką spalvuotą kalendorių su Lietuvos Prezidento A. Smetonos paveikslu.

Visi S. L. R. K. A. nariai ir "Garso" skaitytojai tą kalendorių gavo dovanai. Jei Tamsta dar jo negavai, įsirašyk tuojau į Susiv. L. R. K. A. arba lik "Garso" skaitytoju, o tą puikų kalendorių gausi dovanai. S. L. R. K. A. nariams kalendoriai išduodama tikrai per kuopų raštinius.

S. L. R. K. A. kupos visose lietuvių kolonijose Amerikoje. Klausk informacijų apie kalendoriaus gavimą ir įsirašymą vietinės kuopos raštiniuko. Jei ten nėra S. L. R. K. A. kupos, klausk informacijų adresuojant:

S. L. R. K. A. CENTRO RAŠTINĖ,
458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LAIKRAŠTIS IŠ LIETUVOS "TALKA"

SKIRIAMAS KOOPERACIJOS REIKALAMS.

Amerikiečiai lietuviai turėtų susipažinti su to laikraščio turiniu, ypač, kurie interesuojasi kooperacijų reikalais.

Kaina numerio 25 centai su prisistimimu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

"ZECERIAI" REIKALINGI TUOJAUS.

Kurie norėtų mokintis zeceriatų arba mokantieji tuojau atsiųskite žemiau paduotu adresu. Darbas prie statymo raidžių. Lietuvių Spaudos Bendrovė, (The Lithuanian Printing Co. 6400 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

Juozas Astramskas, Suvalkų rėydbos, Vilkaviškio apskrėčio, Keturvalakių parapijos, kaimo Valavičių. 1919 m., 2 d. sausio pastoj liuosnorių į Lietuvos kariuomenę, kariavo prieš bolševikus atlikinėdamas žvalgo pareigas. Išvijus bolševikus iš Lietuvos, buvo pasiūstas prieš lenkus Seinų apielinkė. Čia jis atsiųžymėjo savo narsumui. Begindamas Seinų miestą du kartus vos išliko gyvu, lenkai buvo apsupę, bet laimingai išsigelbėjo. Dabar laikinai nuskirtas prie generalio štabo Kaune. Siunčia labų dienų visiems pažįstamiems ir draugams amerikiečiams.

Marijona Čibienė paieško savo sunaus Pranciškaus Čibo, paeina iš Kauno Gub., Panevėžio pavieto, Vabalninko parapijos, Meliunų kaimo. Prašau atsiųskite šiuo antrašu: Marijona Čibienė, Kauno Gubernijos, Vabalninko krasos, Pasvalio Apskrėčio, Meliunų kaimo.

ŠV. JONO EVANGELISTO PASALPINES DR-JOS VALDYBA SO. BOSTON, MASS.

Pirm. — Motiejus Zioba, 539 E. Seventh St., S. B. Vice-pirm. — Jonas Galinis, 20 Vinfield St., S. B. Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 277 Silver St., S. B. Fin. Rašt. — M. Brikaitė, 47 Vale St., S. B. Kas. — Andr. Naudžiūnas, 16 Vinfield St., S. B. Maršalka — Step. Navickas.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį ki kvieno mėnesio 2:00 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus 15 d. vasario, 1920 m. 2 val. po pietų.

SALDZIAUSIOS ŠIRDIES V. J. ZIAUS DR-JOS VALDYBOS ADRESAI.

Pirmininkas — A. Kmitas, 284 5th St., So. Boston, Mass. Vice-pirm. — J. Kavalinas, 63 Gold St., So. Boston, Mass.

Protokolų Rašt. — J. Stukas, 542 6th St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Simanas Alikonis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.

Kasierius — S. Čičius, 377 Broadway, So. Boston, Mass.

Maršalka — F. Lukoševičius, 405 7th St., So. Boston, Mass.

Susirinkimai buna pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų. Sekantis susirinkimas bus kovo 7 d., 3 val. po pietų.

GALI NUVAŽIUOTI Į EUROPA, BET EUROPOS NEGALI ČIA ATSIVEŽTI, O GALI MATYTI VISĄ EUROPINĘ KARĘ TIK UŽ \$3.85.

Karė pasibaigė. Ar nori matyti balsius mušius, Francijos, Belgijos, Rusijos, Italijos, Serbijos, Anglijos ir kitų Europos tautų? Ar nori matyti kovą tarpe povandeninių ir karisčių laivų ant didžiųjų jurių? Orlaivų kovojančių ore? Šalių, kaimų, sunaikintų miestų ir bažnyčių. Žodžių sakant visus karės baisenybes?

Viską gali matyti savo namuose be jokių išlaidų aiškiai per stereskopą naujai išrastą. Visi paveikslai buvo nuimti ant karės lauko, ir kada į juos žiūrėsi per stereskopą, išrodys kaip gyvi. Skaitymas iš knygų ar laikraščių neduos tokio aiškaus supratimo kaip mūsų stereskopas. Šis Steresko pas yra tvirtai padarytas ir galės buti ligus metus atminčių didžios pasaulio karės.

Stereskopas su 6 serijoms karės žvilių, 150 paveikslų per trumpą laiką parsiduos už \$3.85. Jos kaina mažiausia yra \$10.00, ir tik pas mus tegalima gauti už \$3.85. Tai yra dar naujas išradimas ir naudingas kiekvienai stūbai, turėti. Tai-gi nori su taupinti pinigų, prisiųsk mums užsakymą, pirm kainą pakils.

Prisiųsk tik 50c paštos ženkleliais kaipo deposite, kitus prisiųsi kada gausi tavorą. Rašyk šiandien.

UNION PRACTICAL CO., 1065 MILAWAUKEE AVE., DEPT. 115, CHICAGO, ILL.

VIENATINIS AMERIKOJE KULTŪRINIS JUOKŲ IR PAŠAIPOS LAIKRAŠTIS

"Perkunas"

Išeina kiekvieną mėnesį. Leidžia garsi "Perkūno" Bendrovė. Užsisakyk "Perkūną" tuojau. Perkūnui dievaičiui nenusidėk.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams \$1.50; pusmečiui 85 centai; Pavienis numeris 15 centų "Perkūno" Bendrovės šėras \$10.

Antrašas:

"PERKŪNAS," 206 CARDONI AVE., DETROIT, MICH.

Pirmas "PERKŪNO" numeris jau išėjo iš spaudos.

"Perkūnui" sandarbininkauja geriausi Amerikos lietuvių rašytojai, poetai, dailininkai. Įvairnesnio ir geresnio laikraščio nerasi visame pasaulyje.

Egzaminacija DYKAI DEL SERGANČIŲ ŽMONIŲ.

Ar nenusibodo sirgti ir leisti pinigų ant visokių vaistų? Jei nusibodo, atitekite aš išegzaminuosiu dykai ir pasakysiu kaip aš galim jums padėti. Aš turiu suvirs 28 metus praktikos medicinoje ir gydydė skaudžių, kronisčių, neaiškių ir komplikuotų ligų vyrų ir moterų. Jiems tas gali pagelbėti, nes aš ypatiskai išegzaminuoju jus kiekvieną sykį. Aš vartoju santipiskus elektrikos ir Medicinos įtaisus, gydymė kraujo, odos ir kronisčių ligų. Kada reikalinga išegzaminuoju kraują, seltes ir vidurius. Aš visados vengiu klaidos diagnoze arba gydymė.

PATARIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS.

Ieškodami gydymo pagalvokite gerai. Pasinaudokite kitų prityrimais. Jei kenti pilvo, vidurių arba jaknų ligoms nežibčiojimo, dispepsijos, rūmus prietvarių etc. Jei turi reumatizmą, sciatię, skaudančius arba subrinkusius sąnarius, skausmus galvoje, inkstų arba pūslės skausmus, galvos sukimę, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su manim dykai. Atlik tą darbą! Nestidėk!

Jei tu išlikol niekas negelbėjo, ateik aš suteiksiau patarimus dykai. Tamsta sutauptai laiką, pinigų ir panaikinsi kančias. Jeigu aš negalėsiu nieko pagelbėti, pasakysiu. Jei sergi, pasirupink geriausio gydytojaus prižiūrėjimo. Ligos niekados nestovi, bet visados plečiasi ir niekados pačios nepranyksta. Nelaukite vienuoliktos valandos, nes gali buti pervėlu. Egzaminavimas dykai!

DAKTARAS MORONEY

678 WASHINGTON ST. (arti Boylston St.) BOSTON, MASS. Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. iki 2 P. M.

PLAUKAI!

Kas turite nušipusius plaukus, bei niežėjimą galvos odos, pleiskanas, puolimą ir žilumą plaukų; retus plaukus, taipgi spuogus arba šašus, duokite savo antrašą ir 2c. stampą. The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio. Telephone S. B. 1423 J.

DR. J. C. LANDZIUS SEYMOUR

Gydytojas ir Chirurgas 489 Broadway, S. Boston, Mass. O F I S O 9-10 ir ryto, VALANDOS: 1-3 po pietų, 6-9 vakare.

Dr. Paul J. Jakmawh (Jakimavičius) Priėmimo valandos: Nuo 10 iki 3 po pietų Nuo 7 iki 9 vakare 509 W. BROADWAY COR. ST SO. BOSTON. Tel. 502 S. B.

F. J. KALINAUSKAS LIETUVIS ADVOKATAS 332 Broadway, So. Boston, Mass. Telefons So. Boston 441. Gyvenimo vieta: 256 W. 8-rd St. Tel. S. B. 1196-W.

DR. F. MATULAITIS Gydo visokias ligas. Piekria akinius Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M. 17 Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS DR. M. V. CASPER (Dr. M. V. Kasparavičius) 425 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston, 27. Ofiso valandos: 10-12:30 ryte 1:30-6 ir 6:30-9 P. M. Nedėliomis 1-3 P. M.

Tel. S. B. 1771 DR. J. JONIKAITIS Chirurgas ir Gydytojas. 495 E. Broadway, S. Boston. Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto nuo 1 iki 3 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripildomi visia be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų. Visą darbą gvarantuojame DR. W. T. REILLY 469 Broadway, S. Boston, Mass. PRIE DOCHESTER ST. Valandos Nedėliomis Nuo 9 val. ryto nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

Tel. So. Boston 270 DR. JOHN MACDONNELL, M. D. Galima susitikti ir lietuviškai Ofiso valandos: Ryt iš 9 iki 9 val. Popietį 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Bell Phone Dickinson 3995 M Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandos: Nuo 9 rito iki 5 po pietų Vakariais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 po pietų.

JUS GALITE SULAIKYTI PLAUKU SLINKIMA.

Dermatologa sulaukia plunks slinkimo, pralaima plaukus, niežėjimą odos galvos, angina plaukus prideda ma jama reikalinga maista. Dermatologa padarys kad Jūs plaukai bus tankus švelnus ir skaisius. Oda Jūsų galvoje bus gry, pleiskanc, išnyks ant visados ir plaukai nesiliks daugiam! Reikalingi prietaisai Jums pašalinti dykai išbandymui sampla. Prisiųskite 10c. stampomis perzin tino lėtu, gausi išbandymai defekte Dermatus ir broliura.

ARGIL SPECIALTIES CO. BOX 87. PHILADELPHIA, PA.